

Annales Ecclesiastici Cæsaris Baronii S. R. E. Card.

Complectens Sex Posteriores Libros. [Liber VII-XII]

Baronio, Cesare

Romæ, 1635

Annales Ecclesiastici Caesaris Baronii S. R. E. Card. A Lvdovico Avrelia Perusino. In totidem libellos breuissimè redacti in quot magna volumina opus ab Authore digestum est. Liber IX.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65060](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-65060)

ANNALES
ECCLESIASTICI
CAESARIS
BARONII
S. R. E. CARD.

A LUDOVICO AVRELIO
Perusino.

In totidem libellos breuissimè redacti
in quot magna volumina opus
ab Authore digestum est.

LIBER IX.

Respondens Nono Authoris Tomo.

Chri.
Ann.
714.

Quadragesima itaque,
à Constantini obi-
tu, elapsis diebus,
Gregorius, qui cū *Grego-*
eo nuper *Byzan-*
rius II.
tij fuerat, doctri- *Papa-*
næque inibi, ac
prudentiæ specimen dederat non
vulgare, Rom. Pontifex renunciatur.
XI. Kal. Iunias. Inter prima Pontifi-
catus rudimenta, Ioannem Patriar-
cham, hæreticum hominem, deijci à
Sede curat, neque id ægi è à Catholi-
co

co Imperatore impetrat, cui Germanus, qui Cyzicenam Ecclesiam regebat, rectæ fidei propugnator acerrimus, subrogatur.

At Romani milites ab Anastasio aduersus Sarracenos missi, cum, per seditionem, Ioannem Ducem occidissent, poenam veriti, Theodosio, qui *Theod.* tributorum exactor erat, Adramiteno *Adra-* à Patria noncupato, Imperium inuito *miten.* deferunt. hoc vbi Anastasius compe- *Imp.* rit, Principatu ipse deposito, monasticum assumpsit indumentum.

Par Adramiteni conditio fuit, intra Chri- *Leo I-* annum quippè & ipse, Leone Isauro Ann. *saurus* Augusto à militibus appellato, sacris 715. *Imp.* initiatus, quietiorem, quam in Imperio, vitam quæsiuit.

Hoc tempore Luitprandus Longo- *P. Dia.* bardorum Rex, Gregorio infensor redditus, Cottias Alpes, quas, ex iterata sæpius Regum Donatione, ad Rom. Ecclesiam spectate diximus, instantius repetebat; cæterum, seu Pontificis præcibus, seu intentati Anathematis Religione territus, ab incepto ita destitit, vt, nouo & ipse decreto, antiquam Donationem confirmauerit.

Antequam Regem placatum redderet Gregorius, illius simul arma, atq. insidias metuens, instaurandis Urbis moenibus animum adiecit, quamquam, sequuta postmodum pace, alijsque ex causis, ab incepto destitit.

Leo

Chri. Leo interim, Augustus, vt diximus,
Ann. acclamatus, abdicante se Theodosio,
716. vnaque cum filio sacros ordines susci-
piente, Imperij habenas moderandas
suscipit, coronatusq. à Germano Pa-
triarcha, eo exigente, rectæ fidei pro-
fessionem emittit, quod, & datis ad
Gregorium literis, præstitit.

P. Dia. Per idem fere tēpus Petronax
Brixienfis Ciuis, alijs secum Socijs as-
sumptis, Cassinense Coenobium ante *Cassinē*
annos plus minus centum, ac quadra- *Cœno-*
ginta, ex Longobardorum inuasionē, *biūm.*
à Monachis, qui ad Urbem confuge-
rant, ac Lateranense domicilium ex-
truxerant, destitutum, incolere ita oc-
cepit, vt mox frequentissimum instru-
ctissimumque reddiderit.

Tudē. Quo tempore Sarraceni, quos in *Sarra-*
Chrō. Hispaniam, euocatos diximus, ea ma- *cen. vā*
iori iam ex parte potiti, Legionem Vr- *cloria.*
bem Sueuorum olim Regum Aulam,
Toletum inde, Iudæorum prodicione,

Chri. capiunt. Ex ijsdem mox Barbaris, qui
Ann. ad Orientem incolebant, Byzantium
717. terra marique obsident. Dei tamen
Theop. Genitricis ope, vt Græci Authores
P. Dia. tradunt, Vrbs diuæ Virginis studiofi-
l. 6. c. ssima, ita seruatur, vt innumeræ hostiū
47. copiæ, quæ lue absumptæ, quæ flucti-
Bed de bus haustæ, interierint, quod tamen,
sex at. non nisi post diuturnam obsidionem,
accidit.

Anast.) Hoc eodem anno Tiberis exunda- *Tibe-*
in Gre.) tio *ris exi-*
datio.

tio exitit maxima, vt Urbis moenia
alicubi transcenderit, atque ad Capi-
tolij radices pertigerit, Via lata, quæ
nunc Via Cursus appellatur, staturam
hominis, ac semis exæquans, quodque
monstro simile videri possit, septem
ipso dies sub eodem incremento per-
stiterit.

Chilpe- ricus Gallor. Rex. Chilpericus, qui hoc tempore Gal- *Chron.*
liæ Rēgnum obtinebat, Caroli, Pipi- *Pithe.*
Gallor. Rex. ni Filij Præfecturam pertæsus, Ragin-
fridum Maiorem Domus, vt tum vo-
cabant constituit, Carolo, vt licuit,
in ordinem redacto. cæterum ab eo
Vinci- tur à vterque victus, priuatam fermè vitam
Carolo degere coactus deinceps vterque est.
Mar- zello. Eodemque tempore mirificus ille
S. Su- uiber- Saxonum, ac Frisiorum Apostolus Su-
tus. uibertus, laborum à Deo præmium,
Sarracenorum Princeps Haumar di- *Chri.*
ra clade perculsum se, suosque, à By- *Ann.*
Sarra- zautij obsidione, animaduertens, ex- *718.*
cenorū piationis gratia, vini vsum Genti inhi- *Theop.*
porse- buit: tum Christianos sibi subditos *Cedr.*
quintio. blanditijs pellicere, supplicijs terrere,
vt Christi fidem desererent, instituit:
ausus & Leonem ipsum Aug. de per-
fidia interpellare. Martyrum hoc tem-
pore complurium certamina, ex eadē
Regis Barbari insania scriptorum in-
curia obliuione sepulta omninò fuisse,
dolendum est.

Hoc tempore Asturij, Hispaniæ Po- *Tudē.*
puli, *Chron.*

puli, Sarracenorum iugum audentius detrectantes, Pelagium sibi Principem Pelagius. deligunt, quo Duce, insigni Barbaros clade afficiunt.

Chri. Gregorius subindè Pontifex Bo- S. Boni
Ann. nifacium ex Anglia Romam profe- facius

789. Etum Apostolatus munere insignitum Germ.

Sur. 5. in Germaniam mittit, de quo multa Apost.

Iur. hic Author ex Actis summa fide con-
scriptis, refert.

Radbotus hoc tempore, quem Radbo-
alij Batoldum vocant, Frisionum Prin- tus Fra
ceps insignis staltitiæ documentum siorum
dedit. hic ad Christi fidem utcumque Prins.
pellectus, à Vuilfrando Episcopo ba-
ptizandus cum esset, sciscitatus eum
est, apud inferos ne, an apud Superos
plures essent Maiorum suorum; vbi
plures, utpotè à recta fide alienos,
apud inferos esse haud dubiè compe-
rit; satius est, inquit, ut plures sequare
itaque Baptismi expers, haud diu su-
perstes, Maiorum, ut optavit, nume-
rum, apud Inferos, auxit.

Theop. Nascitur hoc anno Leoni Aug. Fi- Cōstan
& Ce- lius Constantinus, qui, dum sacra ab- tinus
dren. lueretur aqua, lauacrum stercore in- Copro-

quinavit, ex quo Copronymus postea nymus
est dictus. sanè Germanus Patriarcha nasci-

polluturum eum olim sacra omnia, tur.
tum prædixit, quod euentus postea Prædi-
comprobavit. ctio de

Chri. Subindè, nondum annuus infans, eo.

Ann. Augustus à Patre dicitur, ac solemnè Augu-
720. ritu

stus di- ritu ab eodem Germano inauguratur.
citur. Quo tempore Carolus Martellus
Carol. Gallix Regnum pro arbitrio admini-
Mar- strabat. Homare porrò Sarracenorum
tellus. Principe è viuis sublato, indicta ab eo
 in Christianos persecutio finem ac-
 cepit.

Synod. Octauum agebat Pontificatus an- *Chri.*
Romæ. num Gregorius cum, Synodo Romæ Ann.
 coacta aduersus illicita coniugia acri- 721.
 ter perorauit, atque Anatemate eos
 perculit, qui contra præscriptas ab Ec-
 clesia leges, matrimonio cum sacratis
 Deo Mulieribus iungerentur.

Syrus Hoc eodem anno Impostor qui *Theop.*
Impo- dam Syrus Messiam se esse audacter
stor. mentis, Iudæorum complures, non
 insolenter, seduxit.

Apud Armeniam quoq. Manichæi *Chri.*
 hoc tempore, vt sæpius. Prouinciam Ann.
 perturbantes, à Leone Aug. compres- 722.
 si sunt, qui & Iudæos Ad Baptismum
 compulsi.

S. Boni Quod ad res spectat Occidentis,
facius. cum ad Gregorium de Bonifacij, quæ
 in Germaniam legauerat, rebus præ-
 clare in Fide inibi propaganda gestis,
 perlatum fuisset, placuit illum, Romam
 accersitum, Episcopum consecrare,
 quod sequenti peractum est anno. hoc *Chri.*
 tamen non antea præstitum, quam Bo- Ann.
 nifacius ipse rectæ Fidei professionem 723.
 emitteret, atque in Rom. Pontificis
 verba iuraret. dimissum porrò Bonifa-
 cium

cium Gregorius commendatitijs literis compluribus munit, *quarum exemplum hic habes.*

Concil. Dum apud Occidentem ita se res
Nicen. habent, monstrum oritur apud Orientem, cuius cornibus Ecclesia diutius exagitata est. hæc est Hæresis *Icono- Icono- clastarum*, quæ hoc anno Gizidis Sar- *mach. racenorum* Principis edicto est pro- *ortus.* mulgata, Authore Iudæo quodam Im- postore, qui diuturnum illi Regnum hoc præstito, est pollicitus. cæterum Gizide intra sexquiannum extincto, Vlidus eiusdem filius, Iudæo, quasi Parentis interfectore, supplicio effecto, imagines quoque Templis tum reddi iussit. Verum eninverò alijs postea, ut tradunt, Iudæis Leonem Augustum *Leo à* fascinantibus, deiectum paulò ante, *Iudæis* monstrum vivacius reuixit. *dece-*

Chri. Magnæ interim, ex Bonifacij predi- *pius.*
Ann. catione, apud Germaniam, Euangelio *S. Boni*
724. credentium accessiones fiebant; itaq. *facij* cum illius ubiq. fama increbresceret, *res ge-* gratulatoriæ ad eum Epistolæ undique *sta.* afferebantur, *quarum exempla apud* Authorem, si libet, hic require.

Sur. 8. Eodem fere tempore S. Corbinia- *S. Cor-*
Sept. nus Frisingensis apud Germaniam Epi- *binia-* scopus, laboribus perfunctus maximis *nus.* in Christi fide ea in Regione propa- gāda, Romā profectus, missionē apud Gregorium Pontificem ab Episcopali munere expetijt, nec impetrauit.

Sar-

S. Au- Sardiniam hoc tempore Sarraceni Chri-
stini re obtinebant, apud quam Insulam fan- Ann.
liquia. tissimi Antistitis Augustini Reliquiæ 725.
 erāt ex Africa (quod alibi tradidimus) *Oldr.*
 Vandalica grassante persecutione, il- *ep. ad*
 luc translatae. eas Luitprādus Rex ma- *Carol.*
 gno à Barbarus redemptas precio, Ti- *Ma.*
 cinum transtulit. Ijdem porrò Barbari *sup. ad*
 eodem ferè tempore Galliam ex Hi- *ann.*
 spania irrumpunt, Eudone illos Aqu- 504.
 taniæ Duce aduersus Carolum Mar- *P. Dia.*
 tellum euocante, à quo tamen ad in- *l. 6. c.*
 ternecionem cum Rege Abdirama- 14.
 cæsi, Caroli potentiam, ac gloriam
 immanè quantum auxerunt.

Leonis Decimum agebat in Imperio an- Chri.
edictū num Leo, cum, sacrilego edicto pro- Ann.
in sac. mulgato, sacras vbique Imagines de- 726.
imagi- leri iussit, earumque plurimas nactus, *Theop.*
nes. ipsa in Vrbe Regia concremauit; quo *Ep. Ce-*
 cognito Gregorius, coacta Romæ *dren.*

Synod. Synodo sacras imagines retinēdas sta-
Roma. tuit: nouam hæresim ipsumque adeo
Leo Im Authorem Augustū Anathemate per-
per. ex- culit: subditos eidem Populos, sacra-
cōmu- mento solutos, à tributorum solu-
nica- tione exemit: quod quidem ex Græ-
rus. cis scriptoribus habemus. verum
 continuisse eum potius in officio Ita-
 los spontè sua Græcorum iugum de-
 trectantes, discere ex eo possumus,
 quod aduersus Luitprandum, qui Ra- *P. Dia.*

Vrsus uennam, pulso Exarcho, occupaue- *Andr.* Chri.
Venet. rat, Vrsi Venetiarum Ducis Auxilium *Dand.* Ann.
Dux. implorans 727.

imploravit, nec incassum. Luitprandus
quippe Rauēna cedere coactus, Exar-
chus, qui aufugerat, restitutus est.
acriores quidem Gregorium in Leo- *Grego.*
nem dedisse literas, omnes affirmant. *Leonē*
has non ita pridem gracè, ac latinè arguit
editas viroque idiomatè apud Autho-
rem hìc habes, quibus & alteras, non
antea, vt testatur, editas addit. Vbi
se literis haudquaquā proficere Gre-
gorius animaduertit, Legatos Byzan-
tium misit, quos Leo, nulla iuris Gen-
tium ratione habita, carceri statim
mancipatos, exilio indè mulctauit: in-
super & ipsi Gregorio Pontifici insi-
dias struxit, quibus detectis, & con-
iurati à Romanis interfecti sunt, &
Italiæ pars maxima, quæ sub Romano *Italia*
erat Imperio, ab eo abrupta est. ini- *à Leo-*
tum insuper cum Carolo Martello *ne de-*
aduersus impium Augustum foedus, *ficit.*
illius consilium inferendi Italiæ belli,
disiecit.

Sub eiusdem anni exitum Bonifa-
cius Germaniæ Apostolus per Danua-
lem Presbyterum Romam legatum
Gregorium Pontificem consulit de
compluribus in Apostolico obeundo
munere subortis dubitationibus, ad
quas omnes responsum extat, perpe-
ram tamen inter Gregorij III. Episto-
las collocatum legitur.

Hoc tempore egregium catholicæ
fidei aduersus Leonem Aug. traditâq.
ab

ab

Io. Damascenus.

ab eo hæresim nauabat operam Germanus Patriarcha, ac Ioannes Damascenus, ut illius Epistolæ, quæ extant, Huius verò non vnius generis lucubrations docent. Cæterum Clafsarij Leonis milites, ac Duces arma in illum, pietate licet suadente, inconsultè tamen inferentes, superantur: cladi porrò superstites supplicio afficiuntur.

Eiusgenus.

Erat Ioannes Damascenus summo Christi apud suos loco natus ob morum tamen probitatem magis, quam ob generis splendorem à Sarracenorum Rege, cuius Ditioni suberat, apprimè carus, interque Aulæ Proceres consiliorum eius participes adscitus. huius dicendi scribendique libertatem (nam in nouam hæresim stilum, ut diximus, acuerat) Leo Aug. indignè admodum ferebat, ergo cum homini, qui Sarracenis subesset, eorumque apud Principem gratia in primis polleret, obesse alia ratione haud posset, ad dolos conuersus, Ioannis caractere, quam simillime, effictio, illius quasi ad se literas datas, quibus Urbem se proditurum spondebat, ad Sarracenorum Regem mittit. Is caracteris, similitudine deceptus, re haud alia ratione discussa, in furorem actus, Ioanni dexteram amputari iubet. at Vir Sanctissimus ita, ut erat, cruentatus, ac non tam vulneris quam intentati criminis dolore cõfectus, ante Deiparæ Virginis imaginem

*Dolo à Leone petitur.**Mirū de eius dextra.*

Ann. 719. An. in G. gor.

ginem prouolutus, dextræ simul, ac læsæ restitutionem famæ, effusissimis apud eam precibus exposcit. mira res: somno, à quo fuerat correptus, excitatus, dextram ita restitutam cernit, ut tenuis nihilominus cicatrix abscissionis testis appareret. re à Principe cognita (quamquam non statim miraculo fidem habuit) Ioannis simul innocentia, Leonis detecta fraus est. tum vir Dei tandiù precibus apud eundem Principem egit, donec honesta missione impetrata, ex Aula Hierosolymam abiit, monastico tum iulcepto vitæ genere, Ecclesiam deinceps morum sanctitate, ac luculentis editis commentarijs magis, magisque illustrauit. eius res gestas Ioannes Hierosolymorù Patriarcha posteris tradidit.

Aulã

deserit

Monas-

chus

fit.

Sutriũ

B. Pe-

tro do-

natũ.

Anast. in Gregor.

Sutrium hoc tempore, Arx munitissima, Longobardorum armis intercepta, post dies quadraginta, Gregorio precibus apud Luitprandũ agente, donationis titulo, Apostolorum Principi, militibus inde reuocatis, collatum ab eo est.

Chri. Ann. 719.

Anast. in Gregor.

Leo interim per Exarchum foedus cum Luitprando Longobardorum Regis ferijt auxilia ad debellãdos Spoletanum, ac Beneuentanum, eius ipsius Gentis Duces pollicitus, dum tamen Rex ipse Romanam Urbem, quæ Gregorum iugum excusserat, iunctis viribus, expugnaret. Gregorij hoc foede-

Leonis

Re-cum

Luit-

prãdo

foedus.

Apud Ticen. synod.

Chri. Ann. 28.

Roma re haud dubiè caput petebatur, qui
obsessa tamen amborum armis, Vrbe obsessa,
 ita non est territus, vt adire in castris
 Regem non sit veritus. itaque Ponti-
 ficis maiestate motus Luitprandus, ad
 eius sese pedes, non placatus modo,
 sed etiam horrore quodam percussus,
 prosternit, Apostolorum Tempia sup-
 plex adit, ac militaribus ibidem posi-
 tis indumentis, conciliatis simul Gre-
libera- gorio, atque Exarcho, exercitum re-
tur. ducit innoxium.

Cometa Hoc eodem anno Cometæ duo *Bed.*
ta duo. mortales terruere, quorū vnus orien- *Hist. l.*
 tem antecedebat solem, occidentem *5. c. 24*
 subsequēbatur alter. diram ab his cla-
 dem prænunciatam, quam Gallia postea
 Sarraceni intulere, eius tempo-
 ris Scriptores existimarunt.

At impius Imperator, quo minus *Chri.*
 veritate nitebatur, eò vim magis adhi- *Ann.*
 bendam ratus, Germanum Patriarchā *730.*
 blanditijs diu frustra tentatum, vi deij- *Theop.*
 cit, plagisque, ac contumelijs affe- *Dama*
 ctum, exilio mulctat. Cleri porrò suf- *sc. or. 2.*
 fragijs ne in speciem quidem requi- *Sur. l.*
 sitis, Anastasium assentatorem egre- *Iun.*
 gium, suæ fauentem hæresi, eius in

Leo Sede collocat: tum demum Leonem
Imp. Anatemate à Gregorio percussū Scri-
excō- ptores omnes consentiunt.

muni- XVII. Pontificatus anno Gregori- *Chri.*
catur. us diem obit extremum Successorem *Ann.*
Grego. nactus eiusdem nominis Gregorium, *731.*
obitus. qui

qui tertius numeratur, Hic Gregoriū Grego
Præsbyterū ad Leonem legat, qui, By- *III.*
zantium ubi peruenit, illius iram per- *succe-*
timescens, Pontificis, quas ferebat, li- *dit.*
teras Augusto reddendas, quod acio- *Eius*
res eas esse sciret, Romam, Legatio- *seueri-*
ne utcumque functus, retulit; ea de *tas.*
causa excommunicationis sententiæ
subijciendus cum esset, Episcoporum,
quos Pontifex ea super re coegerat,
precibus eam euitauit, ita tamen, ut
non omninò meritam præuaricationis
poenam euaserit; quippè eidem impe-
ratum, ut Byzantium remeans, eisdem
Augusto literas redderet; quod dum
sequenti anno summa cum animi co-
stantia, prestat, ex itinere, apud Sici-
liam comprehensus, Leonis iussu exi-
lio mulctatus est.

Impius porrò Augustus Sacerdota- *Leonis*
lis ordinis Viros, suæ aduersantes hæ- *perse-*
resi, adortus, quos leuissimè, exilio pu- *quatio*
niebat, sacrorum martyrum numerum
in dies augens.

Audierat de Gregorij obitu, à quo *S. Bonè*
Apostolatum acceperat Bonifacius; *facius.*
igitur nihil prius habuit, quam ut re-
rum a se gestarū rationem Successori
redderet, tum super gerendis deinceps
cōsuleret. Legatos proinde Romā de-
stinat, quos Gregorius benignè, ut par-
erat, susceptos, datoq. ad Bonifacij cō-
sultationes, responso, *cuius exemplum*
hic habes, benè illis precatus, dimisit.

Beda Ad hunc usque annum, qui Sæculi est
histo- alter, ac trigesimus, Beda Historiam à
ria fi. sè conscriptam deducit, ad cuius fi-
nis. nem de se addit non nulla. ipsius por-
 rò operum catalogum ad finem Epi-
 tomes habes. cæterum de illius obitu,
 qui, quoto acciderit anno, non satis
 constat, ipsius Discipuli extat epistola

Eiusdè hic relatas; ubi & tanti Viri elogia
elogia. quedam ex Veteribus afferuntur.

Hoc eodem anno, qui Galliam ite- *Pithe.*
 rum inuasert Sarraceni, iterum à *Chro.*
 Carolo vincuntur, fuga porrò elapsi
 naufragio pereunt.

Constā Ad sequentem annū spectant Con- *Chri.*
tini nu stantini Leonis Filij nuptiæ cum Gaia- *Ann.*
ptia. ni Filia, quæ, Christianis sacris initiata, *732.*
 Irene est appellata. diuino autè con-
 filio factum videtur, vt barbara Mulier
 catholicam simul fidē ita amplexa sit,
 vt per summā animi constantiam Vi-
 ro, ac Socero obnitentibus, tueri
 eam numquam destiterit.

Subindē Leo classem validam in Si- *Theop.*
 ciliam mittit: Italiæ populos, qui iu-
 gum excusserant, debellaturus. eo ter-
 rore Siculos, ac Calabros graui impo-
 sito tributo domuit, Romanæ Eccle-
 siæ apud eam Insulam patrimonium
 Fisco addixit. ceterum haud ita multo
 post classe apud Superum mare, vi
 tempestatis, disiecta, Itali reliqui ti-
 more soluti sunt.

Gregorius interim, Tyranni armis
 haud-

haudquaquam territus, Concilium *Synod.*
Romæ cogit Episcoporum propè, *Roma.*
C. quo sacrarum Imaginum cultum
decreto iterum sancit: nouam hære-
sim explodit, ac damnat: tum nouum
ad Leonem Commonitorium mittit;
quod tamè ita non est receptū, vt illius
delator custodiæ, ex more, traditus,
post annū demū contumelijs, atq. iniu-
rijs abundè affectus, dimissus sit. Iā ve-
rò qui scriptis adstruere sacrarū Ima-
ginum vsum voluit Gregorius, facto
quoque stabilivit, ex his pluribus apud
præcipua Urbis Tempia consecratis;
qua de re Anastasium consule.

Chri. Ad legationes hæctenus ad Leonem *Multi*
Ann. missas, placuit Gregorio duplicem *plex*
733. hoc anno illius Principatus octauo, *ad Leo*
Anast. eadem ex causa, ad illum decernere: *nē Le-*
gatio. alteram ipsius Gregorij nomine: Ita-
liæ totius alteram, quibus pristinum
eidem obsequium, ac tributorum so-
lutio spondebatur, dūm quiescere Ec-
clesiam sineret, ac sancitas à maiori-
bus leges custodire. cæterum vtraque
in cassum cecidit haud disparem à su-
perioribus exitum fortita.

Hoc tempore, quemadmodum *Mar-*
apud Galliam Carolus Sarracenos ex *telli vs*
Hispania irrumpentes vicit; ita apud *Floria.*
Germaniam, Bonifacius recens ortam
in Bauaria hæresim, diuino spiritu dis-
flauit ita, vt ne cuiusmodi quidem
fuerit, notitia ad posteros peruenerit.

pithe.
Chri.
Chri.
Ann.
732.
Theop

Quatuor qui sequuntur anni vix ali- Christi.
quid memoratu dignum exhibent, præ. Ann.
ter Martyrum apud Orientem certa- 734.
mina Leone cruenta bestia id dies ma- 735.
gis sæuente. horum quidem postremo, 736.
qui sæculi fuit septimus, ac trigesimus, 737.

Coelus Coeluulfus apud Angliam Rex, cui
ulfus conscriptam à se Historiam Beda nun-
Rex cupauit, Regijs pompis valere iussis,
Monas- monasticum vitæ genus amplexus est.
ebus fit Exinde Bonifacius rerum apud Ger- Christi.
maniam gestarum fama clarus, ad Apo- Ann.
stolorum limina accessit; vbique, Ro- 738.
mæ in primis, non secus, ac demissus
è cælo Angelus exceptus, auditusque.
ante discessum, SS. Martyrum reliquijs,
alijsque utroq; dignis muneribus dona-
tus à Gregorio est, tum literis ad com-
plures Germaniæ Populos, atque Epi-
scopos, *quæ hic recitantur*, munitus.

Sarra- Per idem tempus Sarraceni Prouin-
ceci à ciam (quæ Regio est Galliæ Narbo-
Mar- nensis) inuadentes, Caroli armis ite-
zello rum fusi, fugatique sunt.
victi.

Alfon- Quo etiam tempore Alfonso, quæ
sus Hi- alij Adelfontum vocant, Pelagij Ge-
sp. Rex ner, Socero, ac subindè illius Filio Fa-
uila extinctis, summo illius Gentis bo-
no; Rex à profugis Hispanis appe-
latur. Is, quod ex Recaredi stirpe esset,
Catho Catholicum nomen, illi olim ab Episco-
lici no- rum Concilio delatum, adsciuit, rebus-
mè su que postea fortiter, piæque gestis pro-
mit. meritus, retinuit.

As

Chri. At vero Bonifacius in Germaniam re- *S. Boni*
Ann. dux, apud Boiarios moratus, eius quo- *facij*
739. que culturam agri foeliciter suscepit, *res ge-*
eumque quadripartitò diuisum, ele- *sta.*
ctis à se Episcopis attribuit; Erimber-
tum Frisiæ Gentis Ecclesiæ, Ioannem
Salisburgensi Oppido: Vuinilum Pa-
tauienti: Gunibaldum Ratisbonæ, quæ
Prouinciæ erat Metropolis. quibus de
rebus certior Rom. Pontifex à Boni-
facio factus, datis ad eum literis. *qua-*
rum exemplum hic habes, cuncta ut
ritè, ac rectè getta comprobauit.

Anast. Hoc eodè anno Trasamundus Spo-
in Za- letanus Dux à Luitprando Rege infe-
car. sto agmine appetitus, Romam confu-
gerat; cum verò dedere illum Romani
abnuerent, Vrbs a Luitprando obfessa *Roma*
est, & Vaticanum Principis Apосто- *obfessa.*
lorum Templum spoliatum. cæterum
Rege tum quidem recedente, Trasa-
mundus amissum statim Principatum
recepit, atque iterum Regis in se ar-
ma conciuuit. His igitur inter sese dis-
sidentibus, in maximum Italia discrimen adducta est.

Chri. Itaque Gregorius honorifica ad
Ann. Martellum Legatione instituta, enixè
740. illum ad opem Italis aduersus Longo-
bardos ferendam, hortatus est.

Bonifacius autem, ex Gregorij præ- *Synod.*
seripto, Synodum Augultæ Vindelicor- *Augu-*
rum cogit, licet alij ad Danubium *stana.*
coactam tradant.

Eodem ferè tempore Ina Saxonum
Occidentalium apud Angliam Rex
nuncium Regno cum Vxore Edilbur-
Regnū gha remissurus Ditionem omnem Ro- *infra*
Rom. manæ Ecclesię vectigalem fecit, quod *anno*
Eccl. ab alijs quoque eiusdem Insulæ po- 775.
tribu- steà Regibus, eius exemplo factum 847.
tariū. constat. huiusmodi sanè vectigal ad 869.

Henricum vsque huius nominis VIII.
qui, cum Gente ferè vniuersa, ab obe-
dientia Rom. Sedis desciiuit Patrum
nostrorum memoria, persolutum est,
Terra. Hoc item anno terremotu concussa *Theop.*
motus. est Thracia atque Bithynia vehemen-
tius, à quo Vrbes complures funditus
excisæ sunt, Byzantium in primis, col-
lapsis moenibus, atque augustioribus
quibusque ædificijs, mirum in modum
est deformatum.

Ea succussione, quæ, anno ferè Chri.
integro subindè veluti reuiuiscens, Ann.
Leonis grassata fuerat, quiescente; Leo Ico- 741.
Imp. nomachus quintum, ac vigesimum in *Theop.*
obitus. Imperio annum agens, mortalibus *Gr. Ce-*
æquè, ac Superis inuisus, moritur; hoc *dren.*
Constā perniciosior, quod deteriorem Filium
tinus hæredem reliquit. Hic statim promul-
fil. suc- gatum antea à Leone Patre edictum
cedit. aduersus sacrarum Imaginum Culto-
res affigi iussit. cæterum meditatam
aduersus Catholicos bellum gerere
tum quidem nequijt, Imperij æmulum
bello petere coactus. Artabasdus Cu-
ropalata Is fuit, qui quod strenuam
Leo-

Leoni operam in adipiscendo Imperio, Armeniæ tum Prætor, nauasset, Leonis Filix nuptias promeruerat. igitur cum Constantini insidias detexisset, aperta illum vi statuit adoriri. sumptis itaque actutum armis Augustum fuga sibi consulere haud ægrè compulit: ipse, utpote Orthodoxus, Byzantij receptus, Imperator maximo cū Vibis plausu acclamatur. cumque Constantinum ex fuga interceptum, cæsūque fama vulgasset, eius quoque infantes Filij aut cæsi pariter, aut, attonsi prius, carceri sunt mancipati. tum Anastasius Patriarcha ad Urbem nouo Augusto concilian- dam, Constantini impietatem, viuifi- cam Christi Crucem manu tenens, patefecit, iureiurando frequentissimū apud Populum testatus, dixisse eum si- *Conflā* bi nec Christi se diuinitatem, nec Ma- *tini im* riæ Matris Virginitatem credere; cæ- *pietas.* teraque christianæ religionis dogma- ta aniles fabulas existimare. quibus auditis, qui adstabat Populus horrore perculsus, probra in illum, ac blasphemias iactare certatim occepit.

Hoc tempore Euelid Rex Arabum *Euelid* captiuos apud se Christianos magno *Rex* numero interfecit, quorum pro fide *Arabū* certamina, Scriptorum inopia silen- tio sunt obruta, Encomijs alioquin maximis celebranda. *Grego-*

Quo item anno Gregorius Ponti *rij PP.* rex *Co.*

Caroli rex Romæ, Carolus cognomēto **Martellus** apud Galliam, pari gloria, decessit. quod autem Urbis obsidio metueretur, haud cunctatus Rom. Clerus

Zacharias Zachariam Græcum hominem Grægorio substituit. *Sur. 4. Ian. 6. 20. Febr.* *pa. obitu, deque illius ad inferos damnatione ab aliquibus traduntur commentitia esse, pluribus hic Author ostendit, quem require.* *Gratia. 16.*

Nicephorus Artabasdus interim exercitum in Constantinum ducturus *9. 1. 6. 59.* **Artabasdi** Anastasij Patriarchæ Iconomachi ministerio peractum Deo haud quaquam *Chil. Ann. 742.* *per. fuisse gratum, euentus postea comprobavit. prælio quippè into, Artabasdus vincitur, suorumque cladi lapsus.* *Theop. 6. Cedren.* **Artabasdus** vincitur. *perstes* agrè Byzantium recipit sese. *exinde* resumptis utcumque viribus, *Nicetam* Filium natu minorem in hostem iterum immittit; à quo haud dispari exitu pugnatum est.

Ad hæc aliæ Orientale Imperium clades vexarunt, frugum inopia, ac terræ motus.

Quo tempore, **Euelide** Sarracenorum Principe extincto, **Cyzid** sublegitur, à quo (quadraginta demum post annos Antiochenis Civibus Patriarcham sibi constituere permissum est.

Illud quoque inter anni huius fasti numerandū; simul etenim **Cosmas Alexandrinus** Patriarcha **Monotelitarum**

rum hæresi diuino instinctu abiurata
Catholicæ Ecclesiæ est redditus.

Insuper Damasci Episcopus Petrus,
zelo fidei in Maometicam supersticio-
nem acrius inuectus, lingua est mul-
ctatus, quam pariter ob causam alij
non pauci martyrij palmam adepti
sunt.

Sur. 5. Celebratur hoc eodem anno apud *Synod.*

Iun. Germaniam Synodus a Bonifacio Za- *apud*
chariæ iussu, Carolomano Martelli Fi- *Germ.*
lio natu maiore permittente. *extant Carolo*
Synodi huius Acta ab Auctore huc al-
mana
lata, ex eoque, ut libet, perenda.

Luitprandus hoc tempore apud In-
terannam cum exercitu erat. ad illum
itaque profectus Zacharias, ira apud *Zacha*
eum perorauit, vt non ablata modo *ria au.*
reddere, sed de suo iusuper multa *thori-*
Rom. Ecclesiæ donare omnium cum *tas.*
admiratione, compulerit.

Chri. Sequenti quoque anno, cum Rex
Ann. idem Rauennam obsideret, Zachariæ
743. illuc delati precibus ab incepto desti-
Anast. tit; vt immeritò Græci de Romanis *Græco-*
in Za- Pontificibus queri videantur, quod *rū que-*
char. ipsorum opera Occidentali Imperio *rela.*
exuti sint. id enim non antea factum
constat quam ipsi iisdem Græci tutan-
dæ Italiæ curam omnem abiecerint.

Exindè in Urbem redux Zacharias *Synod.*
Conuentum inibi Episcoporum cele- *Roma.*
brat; in eo vetiti sunt Episcopi, ac
reliqui sacra Deo Viri, Mulieres do-

mi habere, insuper Sacerdotalia indumenta nisi longioris itineris causa deponere. coniugia, ex veterum Canonum præscripto illicita, iterum inhibita: insuper & superstitiosi cultus, cantusque, atque inanes choreæ.

Const. Profugus iterum Constantinus *Thoop.*
Byzan do comparato exercitu, Byzantium *Cedrô.*
tium, delatus. Urbem rerum omnium inopia *& Zo-*
recipit laborantem obsidet, eaque haud ita *nar.*
 multo post potitur. Artabasdum, ac Fi-
 lios fuga elapsos, ex eaque retractos,
 excæcat: mox in Hippodromû ostentui
 Populo inibi frequentissimo producit:
 alios insuper magno numero diuersi
 generis supplicijs afficit. in his
 Anastasiû Patriarcham Asino inuersum
 impositum circumduci, ac verberibus
 cedi iubet. Ad hæc cû rescisset Rauênæ *Anast.*
 Exarchatû Zacharię opera à Luitpran- *in Za-*
 di inuasionem exemptum, ad Pontificem *char.*
 demerendû, atq. in fide, officioq. cõtinendû
 prædia quædam, quę iuris erant
 Imperij, Romanæ Ecclesiæ attribuit.
 Byzantijs exindè Ciues, quos sæu- *Chri.*
 exterruerat, delinire, ac demereri *Ann.*
 omni ope studet. *744.*

Hoc anno, qui sæculi est quartus,
 ac quadragesimus, data reperitur Za-
 chariæ Epistola ad Pipinum, aliosque
 Germaniæ Priuceps, atque Episcopos,
 quæ XXVII. distinctis capitibus con-
 trouersias fere omnes in sacro ministe-
 rio subortas dirimit. *hanc Lector ab*

AN-

Authore huc allatam tute consule . ea
per scripta , Zacharias Bonifacio man- Synod.
dat, Concilium vti cogat, deque om- Ger-
nium custodia inter Episcopos agat ; mani-
quod ritè à Bonifacio peractum est . ca.

P. Dia. Moritur hoc eodem anno Luitpran- Luit-
sub fin. dus cù annos regnasset amplius XXX. prædi-
hist. Lō eo extincto sublegitur Hildebrandus obitus.
gob. ipsius Nepos , qui septem vix menses ilde-
regnavit , in ordinem à suis redactus , bran-
quod asperis esset moribus , atque in dus sue
fæuitiam abiturus videretur. huic igi- cedit .

Anast. tur, bono omine , Rachis Foroiulien- Ilde-
in Za- fium Dux fortis , ac sapiens subroga- brādo
char. tur , ad quem statim Legatos de Pace Rachis
Rom. Pontifex mittit, quorum opera
firmata Pax est ad annos XX.

Inter hæc Hispania præclaris Al. Alfonsi
fonfi Catholici Regis facinoribus illu- facinor-
strabatur ; scriptorum tamen inopia ra.
pleraque omnia silentio sunt obruta :
illud constat , Vrbes eum plurimas de
Sarracenis recepisse , fidem Catholi-
cam , ab his pessundatam , restituisse ,
ac propagasse , ne Catholici titulus
gratis assumptus videretur . Regnī
fines ita protulit , vt Asturiæ Galle-
ciam adijceret .

Chri. Succrescentes porrò Germanico in
Ann. agro , licet nauiter exculco , subindè
745. errorum Spinę, Apostolica iterum fal-
apud ce succidendæ fuere . tertium itaque
Suriū Concilium à Bonifacio celebratur ; Cōcil.
ubi su quo peracto, illius Acta Romā, à sum- Germa-
pra. mo niti.

oop.
drö.
Zo-
r.

nast.
Za-
nar.

Chri.
ann.
44.

mo Antistite probanda, transmittitur, quibus ille receptis, viciniore Urbi Episcopos, ac Romanos Presbyteros, qui Cardinales dicti sunt, apud Lateranum cogit. *quid tum ibidem actum, quaque in disquisitionem uecata sint, ex Authore ea fusè hic referente disces.*

Sexto, ac quadragesimo eiusdem Christi sæculi anno ciuili inter se bello decerant Sarraceni. Quo tempore Palestina, ac Syriam vniuersam caligo infueta, ac terræmotus terrore maximo effecerunt. tum exorta apud Calabria motus, vulgaris lues, Siciliam mox adorta, Byzantium vsque peruasit, quam Urbem triennio fere depasta, Ciuiibus exhausta. Res tum accidit admiranda: lue tactos cæruleæ statim Cruces, ac veluti ex oleo pellucentes impressæ vestibus designabant: eo indicio mors, vt certa, sic proquina, notabatur, vt immittam diuinitus cladem vnusquisque agnosceret.

Ad sequentem annum plerique referunt Carolomani Francorum Principis Romam aduentum, cum, Regijs pompis remisso nuncio, Cassinū indè petijt Monasticum eo in Coenobio indamentum, vitæque genus, raro ad posteros exemplo, suscepturus. Per idem tempus sanctissimus Herbipolensis Episcopus Burcardus ad Apostolorum limina accessit, secumq.

Boni- 743.

Bonifacij literas ad Zachariam detulit, quæ consultationes, ex more, continebant, quod ex redditis à Zacharia literis compertum habemus.

Chri. Subinde Syria terræmotu iterum *Terra-*
Ann. concutitur, quo dehiscens alicubi tel- *motus*
749. lus veluti viscera eructavit: montanæ *effectus*
Theop. Vrbes aliquot ipsis, quibus infidebant, *mirr.*
collibus subsidentibus vna cum Ci-
uibus in plana dilapsæ sunt.

Chri. Haud ita multo post Rachis Lon- *Peru-*
Ann. gobardorum Rex pacis alioquin stu- *sia ob-*
750. diosissimus (qua ex causa non satis *sidentur*
Anast. constat) nulla induciarum, quas pe-
Leo O- pigerat, ratione habita, Perusi in ob-
stien. c. sidet, obuia quæque ferro, ac flam-
8. ma populatus. igitur Zacharias non
aliunde, quam ex suo ipsius animi ro-
bore, opem sibi implorandam ratus,
ad Regem venit in castra, diuinamque
illi intentans iram ni recedat, horrore
quodam perfudit adeo, vt, soluta ob-
sidione, Rex Romam progressus, se
cum Vxore, ac filia Deo sacrauerit, *Rachis*
Casinumque inde petens monasti- *Monas-*
chum ibidem indumentum suscepit: *chus sit*
Vxor porrò, ac Filia & ipsæ in Sancti-
monialium coetu consenuerint. Ra- *Aistula*
chisi Aistulfus Frater subrogatur, quo *fus.*
de alibi sermo erit.

Sur. 7. Eodè fere tēpore Ricardus Anglo- *S. Ri-*
Febr. nū Rex qui, Regno abdicato, duobus *cardus*
cū Filijs Vuillebaldo, ac Vuinibaldo in *Angl.*
Germaniā venerat, relictisque, ibidem *Rex.*

sub

sub Bonifacij discipina Filijs, in Italiam perrexit, ea sub priuati hominis habitu latè peragrata, Lucæ apud Hetruriam decessit, atque in sanctorum numerum relatus est. extat eius Epitaphium ea in Vrbe *ab Authore quoque inde exscriptum, hic relatum.*

Hildericus. Hoc tempore Hildericus apud Fran. Chri-
cos, Regis non nisi nomen obtinebat, Ann.

Pipinus II. potestas Regia apud Pipinum erat. 751.
Regni itaque Proceres Hilderici igna-

uiam pertæsi, Pipino authores sunt, vt de abrogando illi Regno apud Rom. Pontificem agat, & quando Rex ipse iam sit, Rex quoque dici velit. missi itaque hac de re Legati à Pipino ad Zachariam hoc anno sunt, qui decimus à Patris morte numerabatur. ergo Zacharias rē maturè discussa, Bonifacio, qui iam Moguntiaë erat Episcopus, negocium dat, vti Pipinum so-

Pipinus Rex. lemni ritu inungat, Regemque, Hilde-
rico in Monasterium detruso, appellet. Chri-
Ann.
752.
Zacharia obiit. quod sequenti postmodum anno Sues-
sione, peractum est, quo & Zacharias
Anast.
ipse decessit, cum annos sedisset paulò
115. amplius decem. Inter alia pietatis, ac
munificentie illius opera illud traditur;

cum Veneti Mercatores in Urbem *Eiusfa-*
venissent, multaque apud eam Man-
cipia coëmissent, apud Africam alias-
que Barbarorum, Prouincias distra-
henda, indignum ipse ratus Christia-
nos homines seruitutem apud Infide-
les

les seruire ære, suo ex Venetis redemptos, liberos fecit. Eo ad huc superstite inuentum apud Lateranū Geor- S. Geor-
gij Martyris caput, in ipsius Diaco- gij ca-
niam ad Velum Aureum summo cum put.
torius Populi plausu translatum est. Il-
lud nequaquam est prætereundum, ab

Lup. eodem Zacharia indultum Pipino fuis- Episco-
Abb. se, vt Regni Episcopos postularer, poruna
ep. 81. siuè, vt vocant, nominaret, ab Apo- nomi-
stolica deinde Sede probandos; vt natio.
scias cum à Regibus deinceps Galliæ
Ecclesijs Episcopos datos legis, id
non proprio ipsorum Iure, sed Sum-
mi Sacerdotis concessione fieri.

Anast. Duodecimo à Zachariæ obitu die, Stephanus
in Za- Successor eidè legitur Stephanus qua- nus II.
char. triduo non amplius superstes, quo fa-
ctum est, vt eum quidam inter Ponti-
fices non recenseant. eam ob rem non
sine horrore quodã Rom. Clerus Vir-
ginis opem imploraturus, in D. Ma-
tris Basilicam ad Præsepe frequēs coit,
ac antequam indè abscedat Stephe- Stephanus
num alterum Apostolica in Sede col- nus III.
locat; qui ab effusa in pauperes muni-
ficientia Pontificatum auspiciatus Xe-
nodochia statim complura, ac Noso-
comia, aut instaurauit, aut instituit,
annuis exindè censibus attributis. post
hæc Legatos de Pace ad Aistulsum
mitit additis regijs muneribus.

Pax itaq. tum quidem sancita est ad Aistul-
annos XL. cæterum Rex foedisragus si persi-
quar- dia.

quarto eam mense abruptit, grauique
 iudicto Romanis tributo, bellum, ni pa-
 reant, asperrimum denunciat. igitur
 Stephanus venerabiles ad eum Abba-
 tes iterum legat; Hi, ne audiri quidem
 à Rege, ad sua se Monasteria referre
 iussi redire ad Pontificem vetiti sunt.

*Nonã-
tula
Mona-
steriũ.* Hoc eodem anno Anselmus Aistulfi *Sigeb.
Chron.*
 Vxoris Frater, pieratis instinctu, No-
 nantulæ Monasteriũ in agro Mutinensi
 construit amplissimis eidem latifundijs
 attributis, & ipse postmodum Mona-
 chus, vt ferunt, effectus, eiusdem Ab-
 bas constitutus, ducentis ibidem Mo-
 nachis diutius præfuit.

*Aistul-
fus Ro-
mã ob-
sides.* Aistulfus porrò, quod minatus Ro- *Chri.
Ann.
753.
Anast.*
 manis fuerat, Romam cum exercitu
 petens, omnia, ex itinere, flamma, ac
 ferro populatus, arcta Urbem obsidio-
 ne cingit. tum Pontifex Constantini
 Aug. in primis auxilium sibi imploran-
 dum ratus, Legatos ad eum mittit,
 Italiæ totius à Longobardis discrimẽ,
 eiusque amissionem, ni prestò actu-
 tum sit, etiam, atque etiam ingerens.

*Const.
Imper.
nequi-
tia.* at ille tantum Imperij simul damnum,
 ac dedecus parui pendens, bellum,
 quod Longobardis inferre debuit,
 Catholicis infert, sacrarum cultum
 Imaginum abrogare omni ope nitens;
 vt fati superque constet, non antea
 ab Italis Occidentale Imperium Gal-
 lis oblatum, quam illius tutandi curam
 omnẽ abiecerint Græci. illud explora-
 tum

tum est, Stephanum Pontificem, antequam in Galliam ad Pipinum pergeret, Constantini Legato secum adducto, Aistulfum conuenisse, quæque, non Ecclesiæ modo, sed iuris quoque essent Imperij repetiisse; quo incassum tentato ad Pipinum demum accessisse. *Stph. Pipini adit.*
 Nunquã antea Rom. Pontificis Maestas enituit magis: venientem, Episcopi in Italiam vsque, Pipini iussu, delati, *Pipini in eia* deducunt: Regis dein Filius Carolus, *obsequiã.* qui Magni postea nomen adeptus est, obuiam longius procedit: demũ Rex ipse ad tria passuum millia occurrit: tum equo desiliens venerabundus vna cum Coniuge, ac Liberis excipit, ac Pontificij equi frenum manu tenens, pedes ipse deducit, in Regiam.

Hoc item anno Anastasius Byzantijs Patriarcha Iconomachus diro absumptus morbo exinguitur. ferunt per os stercorea egerentem. cum anima diu lustratum, haud dubium diuinæ vltionis documentum dedisse.

Chri. Subindẽ Stephanus Parisios Regem
 Ann. antecedit, quò postquam Pipinus quoque
 754. que peruenit, ab eodem Pontifice
Anast. cum duobus liberis, Carolo, ac Carolomano, Rex inauguratur; siue id
Theop. post primam, vt diximus à Bonifacio *Pipini*
Hil. peractam inaugurationem sit factum, *nus con*
dui. siue illa haudquaquam præcesserit, *romã-*
 scriptorum, ea de re, sententia non *est.*
 vna est.

At

Aistul At verò Aistulfus Rom Pontificis
si cōs- apud Galliam molimina veritus, ea
lium. euertere, irritaque reddere omni ope
 nitens, Carolomanum Pipini Fratrem
 apud Casinum agentem impellit, vt
 in Galliam proficiscens, Regem à su-
 scipiendo Italiæ, atque Pontificis pa-
 trocinio deterreat. res à Carolomano
 strenuè apud Fratrem acta est, nisi si
 quis forte id in speciè tantum factum
 contendat. sanè Pipinum, haud cun-
 ctatum, expeditionem in Italiam ma-
 turasse constat. exercitum porrò non
 cōparauerat modo, sed in ipsam iam
 Italiam direxerat, cum eum Pontifex
 per omnia, (vt Anastasius ait) diuina
 mysteria, ac futuri examinis diem con-
 testatus est, vt, antequam in Italiam de-
 scēdat, nouam ad Aistulfum Legatio-
 nem mittat, qua illum de ablati Rom.
 Imperio, Romanæque Ecclesiæ Di-
 eionibus dimittendis interpellet. id
 cum incassum Rex religiosus præsti-
 tisset, minasque sibi à furenti Aistulfo
 intentari, inaudisset, causæ bonitati fi-
 dens, ingenti animo bellum suscipit,
 susceptum foeliciter gerit, ac conficit.

Aistul quippè Alpes statim transgressus, Ho-
fus vi- stem acie victum in fugam vertit, ac
ctus. Ticini obsidet, obsessum pacem pete-
Pacis re compellit, quæ ea conditione fir-
condi- mata est, vt Exarcatus, quæ Roman-
tionem. diola nunc est, atque Pentapolis Rom.
 Pontifici traderentur. His peractis,
 Gal-

Galliam Pipinus, Stephanus Urbem re-
 petunt. Porrò Stephanus S. Martyris
 Dionisij Areopagitæ sacras Reliquias
 Hil^{duin} secum allatas, in extructo à se eidem
 in A- Martyri Templo collocat, quo loco
 reop. & Monasterium postea Templo adie-
 ctum est à Paulo Stephani Fratrem, ac
 Successore, Græcisque attributū Mo-
 nachis *Schola Græca* est appellatum, *Schola*
 quo nomine antiquū hodieque Tem- *Græca*
 plum ad fluuij ripam, Tiberinam post
 Insulam, appellatur, quod alio etiam
 nomine *S. Maria in Cosmedin* nun-
 cupatur.

Theop. Sed iam Orientale Imperium inui-
 Conc. samus. cognominem sibi, nec dispa-
 Nic. 2 rem moribus Patriarchâ Regiæ Vrbi
 Constantinus dederat. ergò, eo indi-
 cente, Synodum hoc anno qui Princi-
 patus erat XIV. Byzantij cogit Epi-
 scoporū amplius CCC. vt hinc Oriē-
 talis Ecclesiæ ruinam agnoscas. *que*
porrò huiusmodi in Conuentu impie
gesta, decretaque sint, noscere si quis
cupit, Authorem adeat, ea hic fusius
referentem.

Chri. Vix dum in Galliam peruenerat Pi. *Aistul*
 Ann. pinus, cum metu, vt videbatur, solu- *ph. per*
 755. tus Aistulfus, ira in Pontificem, ac Ro- *fidia.*
 Anast. manos æstuans, Urbem iterum inuadit, *Roma*
 in Ste- tribusque eam mensibus obsidet. quo *iterū*
 ph. factum, vt Stephanus Pipini iterum *obses-*
 Leo O- fidem implorare coactus sit. extant *sa.*
 stien. ipsius ad illum literæ obsidionis tem-
 pore

pore, atque ante illam datæ ab *Authore hic relatæ omnino legenda*; ex quibus Aistulfi perfidia detestanda, ac sæuitia plus quam barbara agnoscatur, rum impietas aduersus suburbana Tēpla, ac Coemeteria non ferenda. Neq. id satis ducens maximo in discrimine cum suo grege positus Sanctus Pontifex, quod numquam antea factum per-

Litera *Petri* *Aposto* *li no-* *mine.* *dum.* *his acceptis Pipinus, validis ite-*

Pipi- *nus ite* *rū Ita* *liā pe-* *tit.* *rum cum copijs in Italiam venit, ob-* *sessumque Ticini Aistulfum, pacta su-* *periori anno inita seruare cogit. missi* *ab utroque Rege Legati sunt, qui tra-* *dendas Rom. Ecclesiæ Vrbes recipere-* *nt, secumque claues, atque obsides,* *Romam abducerent; quod & presti-* *tum ab eis est, maxima in Stephanum,*

Rom. *ac Pipinum gloria redundante. Vrbiū,* *Eccl.* *ac Regionum Rom. tum Ecclesiæ ditic-* *Ditio* *ni adiectarum nomina, cognoscere se* *ruclā.* *quis cupit Authorem hic eas recen-* *sentem consulat.*

Moritur eodem fere tempore Carolomanus Pipini Frater apud Galliam, quò ab Aistulfo, vt diximus, missus fuerat.

Par erat vt Germania nihil minus ab alijs Ecclesijs haberet quas Apostolici olim Viri instituisent. itaque hoc

In vit. hoc anno Vir Sanctissimus Bonifacius Boni-
ap. Su- in Frisiam profectus, martyrio ibidem facij
rium. coronatur, cum XL. ipsos annos am- Marty
plissimæ Prouinciæ culturæ, maximo rium.
cum fidei prouentū, operam nauaf-
set. eius scitè dictum illud circumfer-
tur, aureos olim Sacerdotes, calices Eius
ad sacrificia habuisse ligneos, recen- scitè di
centiores contra Sacerdotes ligneos sum.
quodammodo ipses, aureos calices con-
tractare consueuisse.

Quod ad res spectat Orientales,
Manichæorum, hoc anno, hæresis,
ac Paulinianorū apud Thraciam pro-
pagatam Theophanes tradit. tum à
peracto superiori anno Conciliabulo,
persequutio in Catholicos Maxima
sequuta est, quam, qui Stephani Iunio-
ris pro fide certamen conscripsit, Au-
thor deplorat.

Chri. Exinde Aistulfus, dum venatū per- Aistul
Ann. git, diuino, vt ait Anastasius ictu per- si obi-
756. cussus perijt. siuè id ex fulmine, siue tus.
alio vltionis genere acciderit, non fa-
tis docens. eius morte quod nulla ei
proles superfuerit, bellum inter Lon-
gobardos exortū est atrox, cui, (quod
mirum) Rachis ipse demortui Frater
Regno antea abdicato clarus, immi-
scere sese non est veritus. quamquam
Pontificis postea monitu, magna cum
constantia, ac pietatis laude, & bello
abstinit, & Desiderio Tusciæ Duci, Deside
cui Pontifex fauebat, suffragatus est. rius
Sanè Rex.

Sanè Desiderius ad captandam Pontificis gratiam, multa illi est pollicitus, quibus, suo postea malo, non stetit.

Stephani His ex animi sententia peractis, *Stephani* phanus, rerum gestarum gloria clarus, *Ann.* mortem obit quinto Pontificatus an- 757.
PP. obi no vix dum exacto; ad gloriæ cumu- *Anal.*
zus. lum, Paulum Germanum Fratrem Suc-

Paulus suc cessorem nactus: Hic, Pontificatu sta-
cedit. tim inito, de Fratris morte deque sua ipsius electionem certiorum Pipinum reddidit, qui hoc ipso tempore Saxones, Germaniæ Gentem, domuit, ac tributarios fecit.

Alfon- Alfonso porrò, qui insignes de Sar-
si obi- racenis victorias in Hispania retule-
rus. rat, hoc eodem anno moritur. Froi-
Froila lano Filio, quem Froilam alij appel-
succe- lant, Regni, ac gloriæ hærede relicto;
dit. qui tamen quæsitam bello, ac pietate laudem, fraterna, vt tradunt, nece maculavit.

Sarracenorū interim Princeps Habdala, qui apud Orientem imperitabat, subditos sibi Christianos Populos tributorum exactione, Templorumque expoliatione cōsuetō magis vexabat.

At Paulus Rom. Pontifex benè vsus *Chri.* Ecclesiæ pace, animum ad Tempa, ac *Ann.* Cēmeteria à Longobardis vastata, in- 758.
stauranda animum adiecit, cuius pietatem æmulatus tum quidem Desiderius, & ipse regio sumptu Monasteria complura extruxit, ditavitque.

Apud

Apud Angliã porrò Eadbertus Rex Ead-
Christiænæ Philosophiæ Studio Re-berius
gnum viuens Osuulfo Filio admini- Angl.
nistrandum tradidit. Rex.

Chri. Theop. Magorum, hoc tempore, complu- Osuul-
Ann. res apud Persas, Dæmonis pellecti fus fil.
757. fraude, cælum se volatu assequuturos Persa-
Anaf. cum sperarent, præcipites vulgo sese rü in-
dantes, per summam vesaniam interi- sania.
bant. in horum primores non nullos
Abd alas Princeps cum animaduertis-
set, sectam aboleuit.

Chri. Bonifacio, vt iam diximus, Marty-
Ann. rio sublato, ex his, qui ab illo aut sede
759. moti, aut Ecclesiastica censura notati
Sur. 16 fuerant Episcopi Conciliabulum co-
Octob. gunt in quo S. Authomarum monaste- S. Au-
rij S. Galli Abbatem integerrimũ dan- thoma-
nant, falsis antea testibus circumuentũ, rus.
rem gestam Vualfridus tradit, qui &
diuinam in Pseudoepiscopos vltio-
nem prosequitur.

Chri. Subindè Rex Pipinus Valfredum
Ann. Aquitaniæ Ducem res Ecclesiæ inua-
760. dentem bello petit, ac vincit, victum
ablata reddere, datis obsidibus, cogit.

Chri. Altero, ac sexagesimo sæculi anno Synod.
Ann. Paulus Romæ Synodum indicit, ea Romæ.
761. præcipuè de causa, vt extructum pa-
ternis in ædibus Monasterium, Tem-
plumque inibi SS. Syluestri, ac Ste-
phani Pótificum, sacris reliquijs dita-
tum singulari prærogatiua, ac priuile-
gio muniret. Extat ea de re Pauli di-

K ploma

Chri.
Ann.
757.
Anaf.

Chri.
Ann.
758.

ploma ab Authore hac allatum, apud
eum legendum.

Recruduisse hoc tempore Copro- Chri.
nyni in Catholicos indictum bellum Ann.
Theophanes, ac alij tradunt, quo 762.
sanctorū Martyrum numerus magno-
ss. An pere est auctus, in quibus Andreae *Sur. 17*
dreas, Manachi cognomento Calibitæ, ac *Octob.*
ac Ste Stephani virtus enituit, quorum cer-
phan. tamen fusè hic ex Actis, qua. extant,
mart. ab Authore traditur.

Excisa à Sarracenis Valentia Tarra-
conensis Hispaniæ Vrbe, sacrae indè
S. Vin. Vincentij Mart. reliquiæ in extremam
centij Lusitaniam transtatae sunt. eoque in
mart. Promontorio locatae, quod ab eodem
reliq. postea S. Marryre nomen accepit in
signi ibidem Monasterio excitato.

Constantinus interim Aug. infestos Chri.
Rom. Imperio Bulgaros vincit, dequè Ann.
his veteri more triumphum agit. Quo 763.
tempore Turcæ, impetu in Armeniam *Theop.*
facto, eam miserè populantur.

Rem mirā Theophanes tradit ipsum
Glaci- se testem oculatum aduocans hyemis
es ad- rigore maximo concretū Euxinū Pe-
mirā- lagus fuisse adeò, vt glaciēs excreue-
da. rit ad crassitiem cubitorum XXX. cum
niue super glaciæ subindè decidente,
atque obrigente, auctam ad cubi-
tos L. ea porrò, cum Ver appete-
ret, fatiscente, concretos veluti mon-
tes in Propontidem, atque Ellespon-
tum dilapsos spectaculo Byzantij Ci-
uibus,

uibus, accolisque cæteris fuisse.

Chri. Ann. 764. 765. Dum apud Orientem sacrarū ima-
ginum, ac reliquiarum cultus impij
Principis iussu obsolescit, mirum in
modum apud Occidentem augetur.
itaque non Hispani modo, vt diximus,
S. Martyris Vincentij exuuias, Barba-
rorum subductas prædæ, honorificè
condidere, sed & Galli, cum audissent
Romæ à Pontifice Sacra cœmeteria
perlustrari Metensem ad eum Episco-
pum legant, sacraque per illum pigno-
ra exposcunt, ac impetrant.

Chri. Ann. 766. Ad hæc Synodum Pipino annuente, *Synod.*
celebrant in qua de sacrarum imagi- *in Gal*
num cultu quæstio agitata est, ea for- *lia.*
Regin. tasse de causa, quod per idem tempus
et si Constantini Aug. Legati ad Pipinum
geber. venissent, regiaque secum munera,
Chron. inter quæ musicum Organum (recens *Musi-*
inuentum) attulissent, à quibus haud *cū Or-*
dubiè hæresim vulgatam, ac defensam *ganū.*
par est credere.

Chri. Ann. 767. Post hæc Romanus Pont. Paulus, *Pauli*
vbi sedisset annos paulo amplius de- *PP. obi*
cem, diem obit extremum. non dum *tus.*
animam egerat cum Toto quidā Dux,
qui Nepeſi agebat, Desiderio, vt cre-
ditum, annuente, tumultuarijs cum
copijs Romam init, ac Constantinum
Fratrem Laicum Hominem sacris ini-
tari, ac Pontificè eligi per vim curat.

Dum hæc Romæ aguntur, apud By-
zantium Tyrannus diram in Catholi-

Chri.
Ann.
762.
Cur. 17
Eob.

Chri.
Ann.
763.
heop.

cos, Monachos in primis, lanienam exercet, nec suæ sectæ hominibus parcit. Constantinum quippè Patriarcham exauthoratum antea, ac relegatum, quod creditum sibi secretum, vulgata & ipse impietate, detexisset, ab exilio reuocatum, Populi ludibrio expositum supplicio afficit.

*Steph.
IV.*

Constantino Pseudopontifici, quiq. post illum Rom. Pontificatum pariter inuaserat, Philippo, e Petri sede, post annum deiectis, Stephanus eius nominis IV. quem alij tertium recēsent, eadē in Sede ritè collocatur, quod nō finē maximis turbis peractum est, quibus de Anastasius est consulendus.

*Pipini
obitus.*

Pipinus interim rerum gestarū gloria inclytus, mortale Regnum, ac vitam deserit, Carolo, ac Carolomano Filijs superstibus, qui Regium adepti nomen iam fuerant.

Quo tempore Copronymus Eudoxiam, cui tertijs iam nuptijs sociatus fuerat, Augustam, susceptos verò ex ea Filios Cæsares solemnī ritu appellat. Subindē Leonem natu maximum, Ireni matrimonio iunctum, Imperij consortem adsciscit.

*Synod.
Roma.*

Porrò nè Constantini Pseudopontificis facinus, qui ex laico repente Pontifex veluti in scænam prodierat, in exemplum abiret, coacta Romæ Synodo, cui præter cæteros exciti è Gallia Episcopi XII. selectissimi interfuere.

*Chri.
Ann.
768.*

*Ann.
l. 4. c.
67.*

*Mat.
Scot.*

Chr.

*Chri.
Ann.
769.*

fuere, perenni iterum Decreto firma-
tum est, ne, qui sacris, de more, Or-
dinibus iusta per intervalla initiatus
non esset, ad Pontificatum euehi vlllo
pacto posset. ad hæc ipsius Pseudo-
pontificis Acta rescissa, peractæque
ab eo ordinationes decretæ irritæ ea
ratione sunt, vt in suscepto Ordine
ministrare nemo posset. Iconomachia
insuper Anathemate damnata est.

Chri. Sæculi anno LXX. Desiderij Filia
Ann. Berta Carolo Pipini Filio nubit, Ste-
770. phano incassum obnitente, ea præci-
puè de causa, quod alijs à Patre nup-
tijijs fruisset obligatus. conciliauerat
porrò has ipsas cum Desiderij Filia,
nuptias Bertruda Caroli Mater, quæ
eam ob causam in Italiam venerat,
quo factum, vt Carolus Pontificis mo-
nitis minus audiens tum fuerit.

Chri. Sequenti verò anno (qua nam ex
Ann. iusta causa non satis constat, sed non
771. nisi iustam fuisse par est credere) hu-
ius se coniugij vinculis soluens, Ber-
tam Desiderio Patri reddidit, Hilde-
gardem nobilem apud Sueuiam Fœ-
minam duxit. nec ita multo post Ca-
rolomani Fratris morte Regnum am-
plissimum solus obtinet, non tamen ni obi-
sine Episcoporum, ac Regni Pro-
cerum suffragio, qui hac de causa
apud Villam Carboniacam conuene-
rant. Delata ad Carolum amplissima l*ij* Re-
hereditas est, licet ex Fratris Filij su-
gno ex

Chri.
Ann.
768.

Aim.
l. 4. c.
67.
Mar.

Scot.
Chr.

Chri.
Ann.
769.

peressēt, seu quod hi t̄aro oneriferēdo
nō essent, seu quod ex Desiderij Filia
cū ortū ducernet, affinitatē huiusmodi
Galli Proceres suspectam haberent.

Steph. Nouo ineunte anno Kal. Februarij *Chri.*
PP. obi moritur Stephanus Pontificatus anno *Ann.*
tus. IV. huic statim sublegitur Hadrianus. *772.*

Hadri Sub idem tēpus Carolomani Vxor, *Ana.*
anus quæ in Gallia adhuc erat, fugam indē *in Ha.*
succe- cum filijs arripiens, Desiderium Pa- *dr.*
dit. trem adiit. Is igitur non tam insita in

Nepotes charitate, quam Francorum
Regni diuidendi gratia, omni ope ni-
titur, vti Hadrianus Pontifex Reges
illos inungat, iunctisque secum viri-
bus paternum ad Regnum restituat.

id vbi incasum tentare sese animad-
uertit; iræ simul stimulis actus, simul
Regni fines proferendi auidus, Ponti-

Deside ficiam inuadit Dicionem, iurisiurandi
ri per- haud memor, quod ad Sacrosanctum
fidis. Principis Apostolorum corpus dudū
præstiterat. Hadrianus tum non nisi

expertam Francorum fidem sibi im-
plorandam ratus, Legatos ad Caro-
lum mittit acriter aduersus Desiderij
perfidiam exostulans. sed hæc non
nisi sequenti anno gesta sunt.

Hoc tempore Carolus bellum ad- *Egin.*
uersus Saxones gerebat, quibus ite- *in vit.*
rum deuictis, obsidibus eis imperatis,
in Galliam redijt. Cæterum antequam
e Germania digrederetur; Synodum
apud Vuormatiam celebrari curat,

de

de qua quid Author ex antiquis monumentis afferat, si libet, require.

Theop. Per idem tempus Rex Sarracenorum Habdala Christianos, ac Iudæos sibi subditos causmate manus inscribi iussit, quò à cæteris dignosci possent. eam ignominiam Christiani complures æquo animo haud ferentes, Patria Extorres esse, relictis etiam bonis, maluerunt.

Habdala tyrannus.

Chri. Viterbium Desiderius accesserat ex-
Ann. tremia Vrbi minitans, cum Pontificis
773. denunciationibus, ac intentati An-
Anast. thematis religione perculsus omnium
et Egō. cum admiratione Ticinum reuertitur.

Cum Hadriani, ac Desiderij subindè Legatos Carolus audisset, quod hi Regem suum ablata reddidisse testati essent, Legatos ipse suos in Italiam destinat exploraturos vera ne essent, quæ dicebantur; ab his mentitos eos fuisse cum rescisset, tum demum inferendi Desiderio belli consilium inicit, conscri-
ptoque exercitu Alpina claustra Longobardis militibus infessa, irrumpit, indèque iterum Desiderium per Legatos interpellat, obtestaturque, aliena uti dimittat, ne suorum iacturam facere cogatur inuitus: innoxium se exercitum reducturum, dum sibi de pactis seruandis obsides tradantur. id quoque incassum cum tentasset, tum demum Ticinū, quò se Desiderius receperat, profectus, Urbem obsidet.

Caroli in Desiderio expeditio.

Chri.
Ann.
772.
Anast.
in Ha
dr.

gin.
vit.

Alde- cum porrò indè Aldegifus Desiderij
gifus Filius vna cum Filijs, ac Coniuge Ca-
Deside rolomani Veronam aufugisset, Caro-
rii fil. lus ad Ticini obsidionem copiarum
 parte relicta, illuc cum reliqua profi-
 ciscitur. eò vt primum peruenit, Fra-
 tris Coniugem, ac Filios illius Cle-
 mentia fidentes in deditioem acci-
 pit, ac Ticinum indè repetit.

Cum verò Sacrosanctum instaret *Chri.*
 Pascha sexto ferè obsidionis mense, ea *Ann.*
 haudquaquam soluta, magnis intine- *774.*

Caro- ribus, Romam petit. exceptus est *Anast.*
lus Ro- omnium Romanorum ordinibus ob-
ma. uiam effusis ipso autem Pontifice pro-
 foribus Basilicæ Principis Apostolorum
 prestolante. dum Templi gradus reli-

Eius giosus Rex conscenderet, omnium cum
pietas. admiratione, singulos pronus deoscu-
 latus est: tum Pontificem venerabun-
 dus amplexus, eo deducente, Aposto-
 lorum sacras reliquias est veneratus:
 dein Urbem ingressus, Basilicas reliquas
 supplex adiit, ac celebriora quæque

Donna- Urbis loca perlustrauit, antequam di-
zionē à scederet, Pipini Patris Donationem
Patre Romanæ Ecclesiæ factam non ratam
factā modo habuit, sed Urbibus compluri-
confir- bus, atque adeò Prouincijs adiectis
mat. munificentissimè cumulauit. Ticinum
 indè repetens, Urbem, vulgari diuini-
 tus immissa lue, Ciuibus, ac præsidia-
 rijs haustam militibus, obsidione diu-
 tius ferendæ imparem, ipsumque adeò

Desi-

Desiderium Regem in deditioem re- *Deside*
cipit: Filius porrò Aldegisus, impar *rij de-*
viribus Byzantium aufugit, vbi inter *ditio.*
Patricios adscitus, recipierandi Regni
Ipe abiecta, consenuit.

Hoc loco Sigeberti Chronographi *Sigeberti*
impostura est detegenda, qui trecen- *berti*
tos amplius post annos in Hèrici Cæ- *impo-*
saris gratiam Carolum tum Romam *stura.*
reuerfum Concilio ibidem celebrato,
ab Hadriano ius eligendi Romanum
Pontificem, atque Ecclesiam ordinan-
di, tum Sacerdotia, ac Episcopatus in
primis, conferendi obtinuisse cōmen-

Dist. 65 tus est. quem sequutus Gratianus in- *Gratia*
c. 22. foueam ipse lapsus, alios deindè in- *ni er-*
Hadri eam plures secum traxit. sanè is alibi *ror.*
anus. quoque non insolenter ex rerum ge-
starum inscitia, adulterinos, ac suppo-
sititios ingerit partus, atque educat.

Leo Inter Captiuos Ticino abductos *Paul-*
ost. Paulus Diaconus Aquileiensis fuit, qui *lus Dia-*
Desiderio erat ab Epistolis. Hic in In- *conus.*
sulam relegatus, indèque elapsus, ab
Arichisio Beneuentano Duce, qui De-
siderij erat Gener, exceptus Cassinum
inde petijt, quò in Coenobio Mona-
chus factus consenuit. Eius est opus *Eius O-*
Historia, quæ extat rerum à Longobar- *pera.*
dis gestarum; aliam porrò, quæ eidem
falsò adscribitur, Miscellæ nomine in-

Vide scriptam; Ioannis potius Diaconi qui-
ad an. dam existimant, cæterum Anastasij esse
chri. constat ex Theophane Græco Autho-

8139

K S re

Chri
an.
74.
2na.

re compactam; qua de re hic moni-
tum Lectorem volumus.

Copro- Quartum, ac trigesimum in Impe- *Chri.*
nymi rio annum exegerat Copronymus, *Ann.*
obitus. cum in Bulgaros iterum profectus, *775.*
exitiali correptus morbo, interiit. *Theop.*
runt ab ardentiori febris eiulatus maxi- *Cedr.*
mos edidisse, seque viuum in flammis *& Zo-*
coniectum à Deipara, quam contem- *nar.*
pturi habuisset, subindè exclamasse.

Leo fil. Eo extincto Leo Filius cognomen-
succe- to Porphirogenitus, quasi in purpura
dit. genitus, Imperiū capeffit, mali corui,
vt dicitur, malum ouum. illud mirum,
superstitem Tyranno Filiam Anthusam
regijs virtutibus, ac morum probitate
ita enituisse, vt in Græcorum Meno-
logio, inter Sanctos Cæli Ciues ad-
scripta reperiatur. Moritur hoc eodè
tempore Habdala Sarracenorum Rex,
exitiale & ipse Christiano nomini
monstruum, cui Madi Filius succedit.

Synod. Quo tempore Carolus post cele- *An-*
Duria. bratum apud Duriam Concilium, Sa- *nal.*
xones duobus prælijs vincit. *Fräs.*

Offa Offa Orientaliū apud Angliam Sa- *Polid.*
Rex. xonum Rex, post alia pietatis opera *Virg.*
Romam profectus subditos sibi po- *l. 4.*
pulos Romanæ Ecclesiæ, & ipse, ve- *sup. ad*
ctigales fecit. *ã. 740*

Apud Hispaniam Aurelio (qui ante *& inf.*
quinquennium, Froila Rege interem- *ud an.*
pto, eidem successerat) vita functo, *847. et*
Silo ex Sorore Nepos Regnum adipi- *869.*
scitur.

scitur. Huius extat Diploma (quod obiter notat hic Autor) in quo hæc leguntur verba in eius Donationis violatores. *Anatema Marrano, & excommunicatus.* ex quibus docemur *Marrani* vocem, quæ apud Hispaniam in Sarracenorum posteros contumeliæ causa iactari solet, non à Mauris, ut quidam putant, deductam, sed à Syriaca voce *Maranatha* ab Apostolo usurpata ortum habuisse.

Chri. Altero Imperij anno Leo Constantinum Filium Augustum appellat.

Ann. 776. At Carolus Rotgaulum Foroiulensem Ducem, Longobardorum Regni affectantem, celeritate vsus maxima, vincit, cæditque; nec moratus victorem militem in rebellantes iterum Saxones ducit, ijsque perdomitis, in Galliam reducit.

Chri. Antequam Germania excederet, Concilium Paderburnæ celebrari curat, quod Religioso Regi ad Politicum æquè, atque Ecclesiasticum rerum statum componendum solemne fuit.

Theop. Per idem tempus Telericus Bulgarorum, Rex, qui aduersus Conpronium sæpius pugnaverat, Christianæ Religionis studio, relicto Regno, Byzantium venit, exceptusque liberaliter à Leone, atque è sacro susceptus Fonte, honesto inibi coniugio sociatus est.

Sarracenis inter se, apud Hispaniam, Christi-
 dissidentibus, Primores eius Gentis qui Ann.
 dam ab aliorum factione pulsati, ad Ca. 778.

rolum Pedarburnæ adhuc agerem ve-
 nerant, authoresque illi fuerant, ut,
 temporis opportunitate usus, Hispan-
 nos seruitio eximeret Barbarorum. igitur

Caro- tur Rex pius rem se Deo gratâ, Chri-
lus Hi stianoq. nomini facturum ratus, exer-
spaniã citum in Hispaniam ducit, multisque
inadit apud eam Urbibus potitus, susceptum

bellum foeliciter cõficit. cæterum dum
 victorem exercitum per Pirenæos re-
 ducit, Vasconum insidijs exceptus,
 clade maxima affectus est, qua nulla

Racif- apud Poetas, non Gallos modo, sed
uallis etiam Italos, celebrior; de qua tamen
clades (Historicis alijs ieiunè illam nimis tra-

dentibus, Turpino autè Remensi Epi-
 scopo, siue; eius nomine, alio, eandem
 fabulosius recensente) tuto aliquid af-
 firmari nequit. illud constat exercitum
 ab eo quantumvis ea clade imminu-
 tum, in Saxones Francorum iugum,
 ex instituto, detrectantes, adductum,
 perduelles toties Populos egregiè vl-
 tum fuisse.

Quo tempore Hildegardes Gemel-
 los Carolo Viro enixa est Filios, quo-

Ludo- rum altero statim decedente, super-
uicus stes, Ludouicus à Parentibus appella-
Car. tur.

fil. Sequenti anno Synodum apud Du- Chri-
Synod. riam villam, ex more, Carolo item Ann.
Durie

ex- 779

expetente celebratam constat.

Chri. At Leo Augustus cum gemmas vn- Leonis
Ann. dique infano studio conquistas im- Imp.
780. pensus adamaret, compactam ex his studiis

Theop. coronam, ex æde sacra S. Sophiæ ra-
ptam gestare haud est veritus. vltus
infaniam, ac sacrilegium est Deus; Eius
quippè enatis in eius capite carbun- obitus.
culis, qui carbunculos perditè expe-
tierat, ac sacrilegè abstulerat, ne du-
bia esset mortis causa, interiit.

Eo sublato, Imperium ad Constan- Constā
tinum filium delatū est, qui cum Irene tinus
Matre illud, Deo auspice, administran- VI. suc
dum suscepit. Horum etenim pietate cedit.
factum est, vt, diu exul catholica Re-
ligio, veluti postliminio rediret in
Orientem.

Vertente anno Carolus, cū Vxore
Hildegarde, in Italiam Religionis cau- Caro-
sa cum venisset, natalem Christi diem lus Ro-
Ticini celebravit, Romæ postmodum ma.
sacrum Pascha celebraturus, quod ad

Chri. sequentem annum spectat; quo ab Ha-
Ann. driano, ea qua par erat, lætitiæ signi-
781. ficatione, exceptus, Pipinum Filium

Egi- eidem Buptizandum tradidit, Urbisque
nard. Templā, in primis verò Apostolorum
Theop. Principis, magni precij donarijs cu-
mulavit; ac tum demum in Galliam
reuersus est, vbi Irenes Legatos de Ire-
conciliandis filiorum nuptijs audiuit, nes Le-
quæ & conciliatæ tum quidem sunt, gatos
cæterum, quod ob Coniugum ætatem audit.

per-

perfici nequiverint; dissolutas postmodum fuisse constat, ac Constantino Vxorem ex Armenia petitam.

Eodem ferè tempore Sarracenorū Princeps Madi Aaron alterum ex filijs natu minorem (nam Moises alter vocabatur) cum classe aduersus Constantinum, atque Irenem mittit, & accidit importunè, vt simul Helpidius Siciliae Prætor rebellaret, quo factum, vt inhonesti pactione tributū à Sarracenis redimenda Pax fuerit.

At verò Helpidius à Theodoro Duce victus, congestam pecuniæ vim maximam secum deferens, aufugit in Africam, vbi à Sarracenis, ob vitæ splendorem, quasi Romanus Cæsar est cultus.

Synod. Colo- niensis. Subindè rogante Carolo habita est Chri. Synodus Coloniensis, qua in Vrbe dum Ann. ea moratur ex causa, Gentium diuer- 782.

Belli saxoni ci diu- rioris. farum Legatos excipit; tum infestos iterum Saxones vincit; de quibus, ne lectori tædium afferatur, hoc semel dixisse satis sit, bellum Carolo cum his fuisse annis tribus, ac triginta, ac tum demum perdomitos, ac Christi fide imbutos.

Post hæc Matrem, ac subinde Con- Chri. iugem haud magno temporis interual- Ann. lo effert: tum per Filium Carolum na- 783.

Silo tu maximum Vuestfalos Germaniæ populos debellat.

Hisp. Rex. Per idem fere tempus Silo, qui in Hispa-

Hispania Regnabat, decedit, Alfonso
Chri. cognomēto Casto Froilæ Filio, quem *Alfon-*
Ann. viuens Collegam adsciuerat, hærede *sus Cæ-*
784. instituto. *stus.*

Theop. Quod ad res spectat Orientales,
& Ce- Paulus Urbis Regiæ Patriarcha, qui
aren. Iconomachis sub Principibus hæresim
& ipse colere est visus, morti proxi-
mus rectam fidem, quam occultè reti-
tinuerat, in Coenobium se recipiens,
professus est hortatusque est Augustū,
ac Matrem ad Oecumenicam cogen-
dam Synodum, & Christianæ statum
Reip. componendum. Hinc Catholi-
cæ apud Orientem Fidei restituendæ
initium factū; successor etenim Paulo
est datus Tarasius, qui rectæ fidei
Zelo, & quod Principibus esset à se-
cretis, autoritate in primis polleret.

Obierat haud ita pridem Sarrace-
norum Princeps Maci, qui latè apud
Persas, ac reliquum fermè Orien-
tem imperitabat: huic Moises, quem
diximus natu maior filius successerat,
qui hoc ipso anno vita functus Aarō *Aarō*
Fratri belli artibus claro, locum in Im- *Sarra-*
perio fecit. *cenor.*

Egi- Huic, ob similia belli studia, Caroli *Rex.*
nard. Francorum Regis amicitia grata fuit
in vit. adeo, vt Sacrosanctum Christi Domi- *Chri.*
Car. ni Sepulchrum eius potestati subiece- *Sepul-*
rit, pro quo postea à Barbaris vindi- *chri.*
cando eius posterum summa cum gloria *Carolo*
insudarunt. Legatos quoque ad eum *M. ce-*
misit dis.

misit regijs cum muneribus, inter quæ Magnæ molis Elephas fuit. quamquam Elephas alijs cum muneribus, post quâ Carolus Imperium adeptus est, missus, in Francorum Annalibus, dicitur.

At non idcirco odium Rex Barbarus in Christianos remisit. itaque hoc eodem anno Bacchum (qui Iunior dicens est, ut à Seniori Sergij collega dignoscatur) apud Palestinam Monachum, Martyrio effecit.

Nouo subeunte anno Augustus, ac Chri. Tarasius ad Rom. Pontificem Hadria- Ann. num de Synodo celebranda, ac Pace 785. Ecclesiarum, per Fidei concordiam, componendâ, perscribunt. extant vltro, citroque datæ literæ apud Synodi Acta, quæ postea est celebrata, *ab Authore huc allata*. quamvis ex his aliquot excidisse videantur.

Synod. Pedar borna. Inter hæc Synodus, adnitente Carolo Pedarburnæ, ad Saxonicae Ecclesiae statum componendum, cogitur, cum iam politicus satis compositus videretur, Albione, ac Vithichindo eius Gentis Regulis ad Christi fidem perductis.

Britones quoque, Gallia Populi, iugum, hoc tempore, detrectantes ab eo Chri. domiti, ac, ne quid in posterum moliri Ann. 786. auderent, obsides eisdem imperati. quo perfunctus bello Carolus, Romam iterum profiscendi consilium inicit, quò tamen non nisi sequenti anno peruenit,

nit, post quam Florentiæ, Hetruriæ Cara-
Urbe, Natalē Christi diem celebrauit. *Ius Ro*

Theop. Conuenerant Byzantiū Augustorum *ma.*
& Ce- accitu Episcopi cōplures, quō & Le-
dren. gati ab Hadriano missi peruenerant. *Synod.*
igitur auspicatori foeliciter Synodū in *Oecu-*
Apostolorū Templum coeunt. id con- *meni-*
spicati Iconoclastæ, ex quorum præ. *ca co-*
cipuè numero Prætoriani erant milites *gitur.*
ex Copronymi, qui militiæ eos adscri-
pserat, disciplina; impetu in Basilicam *Sedē-*
facto, extrema Patribus, ni properē *tione,*
facebant, minitantur. tumultus eō ex- *solusi-*
creuit, ut d. mittēdi Episcopi tum fue- *tur.*
runt, Synodi porrō celebratio in tem-
pus opportunius reijcienda. Sanè Ire-
ne, ac Filius dissimulādā tum quidem
seditionem rati, cum eam postmodum
concoquere haud possent, accitis ex
Thracia militibus, eorum opera Præ-

Chri. torianos exarmant, atque exilio exau-
Ann. ctoratos mulctant, ac tum demum
787. Episcopos, qui Byzantio recesserant,
Theop. Nicæam Bithyniæ Urbem reuocant,
& Ce- quō ubi eos conuenisse Tarasius com-
dren. perit, & ipse cum Rom. Sedis, ac Pa-
triarcharum Orientalium Legatis ad-
esse haud cunctatus est.

Celebrata Niceæ Synodus est, quæ *Synod.*
Septima Oecumenica numeratur, Epi- *Nice-*
scoporum C C C L X V I I. *res in ea na II.*
gestas sancitosque Canones nosse si quis
cupiat, acta ipsa, qua extāt, siue Autho-
rem de his fusè hic differentiē consulat.

Re-

hri.
nn.
35.

ri.
n.
6.

Caro- Receptus iam Romæ fuerat *Caro-* *Regin.*
lus in lus, vbi haud diu moratus, profectus *Caro-* *Regin.*
Bene- est indè Beneuentum aduersus Arichi- *Caro-* *Regin.*
uent. sium Ducem. Is Salernum aufugiens, *Caro-* *Regin.*
Ducē. Romualdum filium natu maiorem, ac
 subindè Grimoaldum ad Regem cum
 muneribus mittit, ac imperata se factu-
 rum, obsidibus etiam datis, pollicetur.
 tum Rex animi magnitudine, ac Cle-
 mentia clarus, venia eidem data, Ro-
 manam; dein (sacro ibidem Paschate
Galliã celebrato) Galliam repetit.
repetit

Eius Eò vix peruenerat, cum illatum à Chri-
cū Gra Græcis Campaniæ bellum propulsan- *Ann.*
eis bel- dum ei fuit; quod, ipso licet absente, 788.
lum. foeliciter haud secius confectum est. *Ann.*

Sub eiusdem belli initia, sponsalia, *franc.*
 quæ diximus, dirempta sunt; cæterum *Egin.*
 Carolo, an Irene, id agente, haud satis *Theop.*
 exploratum est; diuersa Græcis à La- *Cedr.*
 tinis tradentibus. illud constat Aldegi-
 sum Desiderij Filiū, qui Byzantij age-
 bat, quod diffidia huiusmodi è re sua
 esse cerneret, his serendis, dolos stru-
 xisse. vtcumque malè id Græcis cessis-
 se, euentus docuit.

Iterū Campaniæ bellum, aliud longè diffi-
cū Hū cilius excepit, quod morum ab Auaris,
nis. siue Hunnis, non nisi octennio à Ca-
 rolo confectum est interneccione Ho-
 stium, quorum opimis spolijs, quæ
 Barbari frequentibus victorijs conges-
 serant, Gallorum exercitus ditatus est.

Hoc pariter anno Carolus Tassilo-
 nem

nem Bauariæ Ducem maiestatis reum
(quod Hunnicum conflasset bellum)
ac legibus damnatum , ab infita Cle-
mentia, gladio exemptum, cum Theo-
done filio inter Monachos viuere per-
misiit .

Chri. Byzantium interim terræmotu con- *Diffi-*
Ann. cussum, Augustorum postmodum ma- *dium*
789. tris, ac filij diffidio grauius exagitatam *inter*
est, Constantino XX. iam annum agen- *Irenæ*
te , Matris tutelam detrectate , Matre *ac Fi-*
cõtra virilis animi foemina, Imperium, *liam.*
fauore militum , vindicante, quibus in
fui verba adactis, principio Filium de-

Chri. ceterum Armeniæ Legionibus
Ann. Filio suffragantibus, earumque exem- *Sese in*
790. plo militibus etiam reliquis adniten- *uicem*
tibus , Constantinus , Imperio matri *deici-*
abrogato , restituitur , quod non sine *unt.*
maximis turbis peractum est , quibus
Vrbs ipsa Regia incendio, ac cædibus
est deformata .

Luc. Hoc eodem anno , qui sæculi est
Tud. XC . Maurogato , qui Alfonso deie-
Chrõ. cerat, vita functo , Galleciæ Regnum
capeffit Veremûdus Diaconus, à quo, *Verem-*
magna cum moderationis laude, Al- *mûdus*
fonsus ipse est restitutus .

Chri. Altero subeunte anno, Matris, atque
Ann. Optimatum precibus , Constantinus *Irene*
791. illam iterum Imperij sociam adsciscit, *remo-*
Armenis licet Militibus obnitentibus, *catum.*
quorum seditione factum videtur , vt
malè aduersus Bulgaros pugnatum sit,
à qui-

*Men-
dax A
strono-
mus.*

*Augu-
stus in
Patru-
os sa-
nit.*

à quibus Romanus exercitus cæsus, Augustus ipse vix fuga elapsus est, Pancratio in primis Astronomo, qui certam ei victoriam sponderat, interempto. Milites porrò cladi superstitites exosos sese Augusto existimantes, Nicephorum eiusdem Patruum Augustum appellant; sed celeritate vsus Constantinus, interceptum illum, antequam reciperetur in castra, excæcat, qua poena Alexium quoque Patri- cium, Armenis Legionibus percarum, afficit. Ad hæc Patruos reliquos Chri- stophorum, Nicetam, Antimum, atque Eudoxium, excisis quoq. per summam sæuitiam linguis, punit innoxios.

*Synod.
Foro-
iuliensis
Tibe-
ris illu-
mies.*

Quod ad res spectat Occidentales, Carolus aduersus Hunnos foeliciter pugnat. Apud forum Iulij Synodus, Paulino Aquileiensi Parriarcha indi- cente, celebratur. Tiberis, præter morem exundans, Urbis moenia ali- cubi transgressus, ad Capitolij radices peruenit, D. Marci Basilicam præter- gressus; qua in Urbis calamitate Ha- driani charitas, ac effusa in pauperes munificentia enituit.

*Synod.
Rati-
sbona.*

Rex interim Carolus ex veteri in- Chri- stituto Synodum Ratisbonæ cele- Ann. brari curat, in qua Foelix Vrgelitanus, 792. apud Hispaniam, Episcopus, ob Hære- sim damnatus, Romam ad Hadrianum est missus, à quo, hæresi abiurata, re- ctæque fidei confessione edita, ad ca- tho-

tholicã communionem admissus est.

Chri. Quinquaginta quotannis Virgines *Tribu*
Ann. tributi nomine Hispani Reges ex Au- *tũ Hi-*
793: relij pactione Sarracenis tradere co- *spano-*
Luc. gebantur. igitur Alfonso indigno fe- *rum.*
Tud. rens animo ingenuarum Virginum pu- *Ab Ab*
Crbrö. dicitiam hac ratione prostitui, viribus *fonso*
licet impar, exercitũ in Barbaros con- *subla-*
scribit, initoque cum eis prelio, victo- *tum.*
ria ingenti potitur, cæsis ex hostibus
septuaginta fere millibus.

Chri. Subinde cum eadem in Prouincia
Ann. Eliprandus Episcopus Toletanus, &
794. quem diximus, Foelix, qui ad vomitum
redierat, præfractè hæresim tueren-
tur, docerentque Christum Dominũ,
quã homo est, non nisi adoptiuum
Dei Filium dicendum esse, rogatu Ca-
roli Francfordiæ Synodus cogitur fre- *Synod.*
quentissima, ad quam ex vniuersis fere *Fræc-*
Occidentalibus Prouincijs cum Sedis *fordia*
Apostolicæ Legatis conuenere Epi-
scopi circiter trecenti. datæ postmo-
dum Synodales sunt literæ ad Hispa-
niæ Episcopos. nec grauatus est, Rex
religiosissimus suis & ipse literis eof-
dem, atque Eliprandum in primis fidei,
atque officij admonere. extant ipsius
literæ doctrinam æquè, ac pietatem
redolentes omnino legendæ. Sunt qui
tradant ab hoc celeberrimo Conuen-
tu damnatam Oecumenicam postre-
mam Synodum Niceæ vt diximus,
coactam, *rem Author in disquisitione*

rem

nem accurate vocat, ex more, nostri-
que tæni Iconoclastas, triumphum ante
victoriam canentes, egregiè refellit.

Quartum, ac vigesimum Pontifica- *Chri.*
rus annum agebat Hadrianus, cum, re- *Ann.*
Hadr. rum gestarū gloria inclitus, occubuit, 795.
PP. obi Pontificum, si temporalem prosperi- *Anast.*
tus. tate spectes, foelicissimus. huic Caro- *Egi-*
Caroli lus Rex non lachrimis tantum, ac pro- *nard.*
in eum fuffisimis pro ipsius Salute in pau-
pietas. peres eleemosinis, alijsque pietatis of-
ficijs parètavit, sed carminibus etiam,
Hadr. quæ adhuc extant, ipsius sepulchrum
impēsa decoravit. de Hadriani impensis plus
quam Regijs in Templorum, ac totius
Vrbis ornatu, Aquæ ductuum, ac Mu-
rorum instauratione, viarumque, ac
veterum ædificiorum reparatione,
multa Anastasius tradit non sine ad-
miratione apud eum legenda.

Leo Hadriano Successor datur Leo huius
III. nominis III. de quo plura deinceps
Papa. dicenda erunt. explodenda verò hic
Fabu- est fabella, quæ de illo circumfertur.
la de tradit etenim, qui fabulas concinnare
eo re- consueuerunt, sub ipsum Pontificatus
felli- exordium passum libidinis incendium
tur. ob mulierem manū deosculantem, eā
sibi præcidisse, statuissequè, nè manus
in posterum, sed pedes Pontificis, of-
culo peterentur: hinc morè osculandi
Pontificum Romanorum pedes ma-
nasse, cum tamen exploratum sit ob-
sequium huiusmodi longè ante hæc
tem-

tempora vsu receptum iam fuisse.

Theop. Constantinus porrò Aug. iuuenili *Agusti*
temeritate Mariam Coniugem in Mo- *temeri*
nasterium detrudit, Theodotem eius *tas.*
cubiculariam ducit, atque Augustam
appellat. ea ex re turbæ maximæ ex-
citatæ Byzantij sunt, alijs turpi adu-
latione nefariū Principis facinus pro-
bantibus, alijs contra detestantibus.
qua de re legēdus est Theodorus Scu-
dita in rebus gestis S. Platonis, qui hæc
præ cæteris accuratè prosequitur.

Ado. Eodem fere tempore Carolus Rex *Saxo-*
Vien. Christianæ religionis desertores Sa- *nes fi-*
xones coercuit. Hunnos, eorumque *dē de-*
Regem Tuduin excepit, ac Christia- *serūt.*
nam se fidem amplexuros pollicentes, *Hūnō*
in fidem ipse recepit, regijsque dona- *recipi-*
tos muneribus dimisit. *unt.*

Chri. Admisso semel scelere Augustus, in *Augu-*
Ann. Tyrannum erupturus videbatur, & *sti ty-*
796. iam Theodorum Studitam, aliosque *rānis.*
797. sacratos Deo Viros exilio multaue-
Theop. rat, cum Irene Mater eius flagitia ne- *Oculis*
quaquam ferens, oculis illum, mox vi- *mox*
ta priuat, atque, vt Dei ultio non ob- *vita*
scura esset, ille ipse dies sabbati fuit, *prina-*
quo Is Patruis, vt diximus, ante quin- *tur.*
quennium oculos, ac linguā ademerat.

Per idem tempus Habdaldas hoc no- *Hab-*
mine II. Sarracenorum Princeps apud *dala*
Africam, à Fratre pulsus ad Carolum *Sarra-*
confugit, quem ille humaniter exce- *cenor.*
ptum, instructum copijs, in Hispaniam *Rex.*
cum

Chri.
nn.
95.
nast.
Egi-
ard.

cum Filio Ludouico proficisci iussit.

Dum interim qui ad Orientem im-
perabant Barbari, Duce Abdimeleco, Ann.
Romanos ingressi fines Byzantium 798.
vsque populabundi delati sunt, pre-
dam ex agro ipso suburbano haud
modicam agentes.

Haud quaquam pari fortuna Alfonſi
arma apud Hispaniam prouocarunt, à
quo victi Vliſſiponem vsque, extremæ
Vrbem Luſitanæ, compulſi ſunt; quam
ille victoriam Carolo Regi per Lega-
tos nunciatam voluit, ad quem regia
quoque munera atque hoſtium ma-
nubias, honoris cauſa, miſit.

*Imma-
ne fa-
cinus.* Immane interim facinus Romæ pa-
patratum eſt Paſchalis Primicerius, ac
Campulus Sacellarius Hadriani Pon-
tificis conſanguinei, inuidia in Leo-
nem tabeſcentes, nefario ſtipati Satel-
litio, illum nec opinantem, ſacriſque
operantem, corripunt, exciſaque lin-
gua, atque oculis effoſſis, ſeminecem
ſub cuſtodia relinquunt. elapſus inde
ſuorum ope ſanctus Pontifex, cum
iam oculorum, linguæque uſum diui-
nitus recepſiſſet, D. Petri Baſilicam pe-
tit, ex qua Spoletum Vuinegiſo Duce
deducente, indeque in Galliam, ac
*Leo in
Galliã* Germaniam (nam Pedarbornæ tum
Carolus morabatur) proficiſcitur. Ex-
ceptus ab eo eſt ea, qua par erat, re-
uerentia, ac religione, moratuſq. apud
eum aliquandiu, Romam regiſ cum

Le-

Chri.
Ann.
799.
Anaſt.
Regiſ.

Legatis, corporisque custodibus remittitur, quò & Rex ipse profectio- nem in sequentem annum adornabat. discussa est causa à Legatis, damnati- que impij carnifices, qui calumniam quoque in Leonem struxerant, quam- quam poena in Caroli aduentum dila- ta, mitiorque, ipso Leone deprecante, est reddita.

Chri. Oclingentesimus à Christo nato
Ann. annus appetit, idemque sæculi postre-
800. mus, quo Carolus Romam delatus, se- *Caro-*
Anast. ptimo ab accessu die in Conciliū Epi- *lus Ro-*
Egin. scoporum sedit de criminibus Leoni *ma,*
anal. obiectis cogniturus. Episcopos tum
Fræc. succlamasse ferunt, Romanum Ponti-
ficem à nullo mortalium iudicari, quo
factum, vt ab incepto omnes desiste-
rent. tum Pontifex non innocentia mi-
nus, quam suprema potestate tutus,
consenso ibi dem suggesto, sacrosan-
cta Euangelia manu tenens, sacramen-
to interposito, Deum, ac Superos
testatus omnes, affinem se culpæ
esse negavit *extat ipsa purgationis*
ab eo concepta formula apud Autho-
rem hinc petenda.

At Leo illustra Caroli Regis in Ro-
manam Ecclesiã, ac Christi nã Remp.
vniuersam merita animaduertens, ipso
Christi natali die, maximo cum Urbis *Caro-*
plausu, Augustum Eum appellat hoc *Aulus*
pacto Romanū Imperium, ob Græco- *gustus*
rum Cæsariū diffidia, atq. ignauia, de- *appel-*
L stitu- *latur.*

stitutamq; Italię tutelā, ad Francos delatum est. creditum est Carolo, vna cū Imperio, Ecclesię patrocinium, quod suscepturum se, ac perpetuò retenturum iureiurando solemnī ritu est pollicitus. ad hæc donaria magni precij Sāctioribus Urbis Basilicis obtulit, quę singillatim ab Anastasio recensentur.

Nouo sæculo ineunte, Carolus Imper Roma abscedens, Spoletum venit, vbi dum moratur, eam ipsam *Chr. Ann. 801. Regin.* Terram, ac Italiam pænè vniuersam tremotus vehementior concussit. *Ch. Ann. 801. Regin. Th. Cea.*

Sub idem ferè tempus nouus Augustus leges cōdidit, quę Mutinæ feruari adhuc dicuntur; veteres quoque restituit; Ecclesiasticas verò sanctiones colligi in vnum iussit, ac sub capitibus CLXVIII. comprehendi. *de reg. Ital. l. 4.*

Hoc eodem anno Irene Aug. Ciuilis solutionem tributi Byzantijs remisit; quod, quā multiplex fuerit, iucundum est nosse ex Theodori Studitæ ad eandem Augustam Epistola *ab Authore hic recitata.*

Caroli hoc tempore Legati Byzantium venerant de pace, deque conuubio ineundo apud Irenem acturi; cæterum, ac si Tragœdiam spectatum venissent, quam suo Principi Vxorem expetebant è summo deiectam fastigio conspexere. *Chr. Ann. 802. Theop. Cedr. Zo-nar.*

Nicephorus Sub ipsum Legatorum aduentum Nicephorus Patricius indignum clamitans

mitans, omnia ad Latinū Augustū, que-
sitis nuptijs, vergere, tumultu, ea ex
causa, concitato, Irenē comprehendit,
atq. in Lesbū Insulā arcta sub custo-
dia mittit, Augustus ipse eo in tumultu
appellatus. Is igitur adeptus statim Im-
perium, Legatos ad Carolū mittit
Fœdus cum eo initurus, quod sequen-
ti anno transactum est, quo Irenē
ærumnis confecta in exilio moritur.

*Irenē
deicit
Augus-
dici-
tur.*

*Fœ-
dus
init cū
Carolo
Irenes
obitus.
Barda-
nis in-
fœlix
condi-
tio.*

Chri. Eodem ferè tempore Bardanes Pa-
Ann. tricius, Orientis Prætor, Augustus à
803. militibus appellatur inuitus. certio-
Theop. rem igitur ea de re Nicephorum red-
Cedr. dit, pactusque sibi, ac militibus ipsis
impunitatem, clam illis aufugit, atton-
sumque sese Monasterio, quod extru-
xerat. abdit, at non idcirco placatio-
rem habuit Tyrannum, à quo per sum-
mam immanitatem, ac perfidiam, bo-
nis omnibus exutus, oculis quoque
orbatus est.

Hoc eodē anno Nicephorus Stau-
ratiū Filium Augustum appellat, ho-
minem à corporis, animique dotibus
miserè destitutum. Subindē Arabes
bello petens, ab his acie victus, ægrè
à suis feruatus est.

Chri. Inuentum Mantuæ Christi Sangui-
Ann. nem sacrosanctum fama vulgauerat;
804. hac itaque de re Carolus Aug. qua-
An erat pietate, ac religione, ad Leonem
nales perscripsit, rogauitque, vti ea super
Fræc. re, qua par erat diligentia, perquire-

*Chri.
sanguis
inuen-
tus.*

Leo in ret; Leo tum, operæ precium se fa- *Sart.* Ch
Galliã Eturum ratus, Mantuam ipse profici- *Man* An
 scitur. Re comperta, ad Carolum in- 80
 uisendum pergit in Galliam, indèque, *Th* Th
 eo deducente, in Germaniam, vbi dum *Stu* Stu
 moratur, Sacella, ac Tempa complura *ep.* ep.
 dicasse, sacrisque Indulgentijs, vt vo- 25
 camus, cumulasse fertur, tum Suiber-
 tum Episcopum miraculorum fama,
 Cano- celebrem Sanctorum numero, solemn
 niza- ritu, adscripsisse.

S. Sui- Exinde Augustus Saxones, qui trans
berti Saxo- Albin erant rebellandi finem nullum
Can- Albin erant rebellandi finem nullum
niza- facientes, traduxit in Galliam, tum il-
rio. lorum complures Romam ire permi-
Saxo- sit, quibus ædes datæ sunt non longe
nũ mi- gratio. à Principis Apostolorum Templo, qui
gratio. Roma sit, quibus ædes datæ sunt non longe
Roma à Principis Apostolorum Templo, qui
degüt. *Hospi-* locus *Vicus Saxonum* est dictus, cor-
ale S. ruptoque postmodũ vocabulo, *Saxia*,
Spiri- vbi nunc insigne visitur Nosocomiũ,
ens. quod idcirco S. Spiritus in Saxia nun-
 cupatur.

Quarto Principatus anno Nicepho-
 rus motum ab Aarone Sarracenorum
 Rege bellum pecunia depulit; pactus
 Rom. Imperij nomine tributum an-
 nuum numismatum trecentorum mil-
 lium (triginta millia habet Cedrenus)
 tum pro suo, ac Filij capite sexmil-
 lium.

Apud Occidentem vicissim Caro- *Chri.* Chri.
 lus Sclavos Pannoniam populantes Ann.
 vincit, Carolo Filio in eos misso, qui 805.
 illorum Ducem Liconem interfecit. *Theop.* Theop.
 Post *Cedr.* Cedr.

Syr. Man.
806.
Theod. Stud. ep. 16. 25. 26
 Chri. Post hæc Tarasius sanctissimus By-*Tara-*
 zätij Episcopus moritur, in cuius Suc-*sij obia-*
 cessore deligendo, regnandi arte pie-*us.*
 tatem simulans, Nicephorus percele-
 bres sanctitate Monachos Theodorū
 Studitam, ac Platonē, prudentiæ quo-
 que fama inclytos, consultos voluit.
 & cum quidem Nicephorus homo lai-
 cus, non tamen improbandus, qui
 haud ita pridem Aulæ nuncium remi-
 serat, ac solitudinem petierat, Tarasio
 suffectus est.

Anal. Fræc.
Caro-
lus Re-
gnū fi-
lijs di-
uidit.
 Hoc eodem anno, qui sæculi est
 sextus Carolus Imp. amplissimam Fi-
 lijs hæreditatem tripartito diuidit. ex-
 tat illius hac de re Decretum, seu Te-
 stamentum illud voces, *ab Authore*
hic relatum. Peracta hæc à religioso
 Augusto sunt non sine Episcoporum
 calculo, quos apud Theodonis Villam
 coactos voluit.

Chri. Ann. 807. Theop. & Ce- dr.
Rho-
dus.
S. Ni-
colai
reli-
quia.
 Hæc inter ab Aarone Rege Barbaro
 Rhodus, insularum olim Flos, pessun-
 datur; hinc Myram Lyciæ Urbem pe-
 tit, dumque Archam ibidem reliquia-
 rum S. Nicolai deijcere se putat, aliã,
 pia fraude, ab incolis suppositam, ab-
 ripit; sacrilegi ausus poenas haud se-
 cius daturus, quippè, fluctibus disiecta
 classe, facti poenitens, Diuum ne-
 quicquam agnouit Ultorem.

Chri. Ann. 805. heop. edr.
Nice-
phori
tyran-
nis.
 Hoc tempore Nicephorus Aug. in
 nobilium Byzantij Ciuium capita plus
 quam tyrannicè grassabatur.

L 3 At nis.

Caroli pietas. At Carolus pacis Studijs intentior, sacras Patrum Lectiones, per anni festos Dies recitandas, in vnum cogit curavit. quo tempore eius quoque Filij, Regnum quisque suum, conditis passim Templis, ac Monasterijs, illustrabant.

Nicephorus, quem in Constantino-
politana Sede Tarasio susseptum dixi-
mus, licet inuitus, Iosephum, eiusdem
Ecclesie Oeconomum, restituerat, cui
pridem à Tarasio, ob incestas Con-
stantini nuptias consecratas, ac Theo-
dotem Pellicem coronatam, sacris
fruerat interdictum, ea cum de causa
malè apud omnes audiret, Sanctissimi
Abbates Theodorus, ac Plato suis
ipsorum cum Monachis seiunxere se,
non à Iosephi tantum, sed ab ipsius
quoque Nicephori communione. ea
de causa turbæ maximæ ortæ cum es-
sent, Augusti iussu, Conciliabulo By-
zantij habito, turbarum, vt videban-
tur, Authores Theodorus, ac Plato,
suis cum Affectis, exilio multantur.
*hæc fusè ex ipsius Theodori Epistolis,
quæ extant, ab Authore hic narrata,
ad sequentem quoque annum spectant.*

Eodem tempore Arduifus apud An-
gliam Regno pulsus Carolum Aug.
adit, ipsius opem suppliciter implo-
Caroli Aug. mode- ratio. rans. Carolus non satis sibi in aliena
Regna iuris esse ratus. Regem profu-
gum ad Leonem Pontificem ablegat.
illum

Chri.
Ann.
808.
*Theop.
Cedr.*

*Theod.
Stud.
ep. 31.*

illum iniuria deiectum cum compe- *Rom.*
risset, suis, vna cum Augusti Legatis, *Pötifi-*
in Angliam missis, Perduelles Popolos *cis au-*
eiectum vt Regem reciperent adegit, *thori-*
haudquaquam difficiles, aut reniten- *tas.*
tes, quippè nefas ducentes Rom. Pon-
tifici non parere, eiusque sese autho-
ritate tutos satis, superque existiman-
tes à iusta Regis ira, atque ultione.

Per idem tempus, Aaron Sarrace-
norum Rege extincto, ciuile inter Fi-
lios Habdalam, ac Mahomat confla-
tum est bellum, ex quo non Sarrace-
norum tantum res, sed Christianorum
quoque, qui illis parebant, pessum
iere. incensa eo bello vbiquè Templa
religiosissima: Palestinæ, ac totius
Syriæ Monasteria celeberrima euerfa.

Chri. At Nicephorus Augustus hiantē, *Nice-*
Ann. semper auaritia infamis, nouas subin- *phori*
809. dè coaceruandæ pecuniæ artes exco- *ri auæ*
Theop. gitabat. quicumque e tenui rē ad ma- *ritia.*
Cedr. gnas opes peruenissent, hos thesau-
ros inuenisse criminans, fortunis om-
nibus exuebat. Institores, agros, quibus
alios spoliasset, emere, pecuniam ma-
gnis sub vsuris à se accipere cogebat:
mendicos militiam subire, stipendia à
Ditioribus accipere iubebat: accitum
ad se hominem. qui ex melle, ac cera
quæstum fecerat, iurare per ipsius Au-
gusti caput, admota dextera, coëgit,
quantum auri congesisset, cum cen-
tum libras fassus fuisset, *quid*, inquit,

curam huiusmodi alis? tolle tibi decem, reliquas ad me affer. eò Tyrannum, maiestatis oblitum, auaritia adigebat.

Synod Hoc eodem anno Synodus apud
Aquis- Aquisgranum, vbi tum Carolus age-
grani. bat, celebratur; ac de his quæ peracta
 in ea essent, certior Rom. Pontifex
 per Legatos redditur. *hac nosse si quis*
cupit, Authorem consulat; qui & mul-
ta de Manichæis, quibus addictus Ni-
cephorus Aug fuit, ad sequentem an-
num spectantia, ex Luca Siculo anti-
quo Scriptore addit Dalmatia Caro-
 lus ante quadrienniū ferè potitus fue-
 rat; eam vt reciperet, classem Nice-
 phorus instruxit, quæ tamen re frustra
 tentata, recipere sese Venetias coa-
 cta est. eam ob causam bellum in Ve-

netos translatum, Pipino Caroli Fi-
 lii illud administrante, quo cum pace
 postea composita, classis Byzantium
 reuocatur, indequè iterum post bien-
 nium Dalmatiam repetens incassum,
 iterum confugit Venetias, bellumque

redintegratur, quo Pipinus Victor Ve-
 netijs potitus est; hoc demum anno
 pace iterum cum Nicephoro compo-
 sita, Venetiæ eidem redditæ. quæ per
 annos singulos digesta apud Franco-
 rum Annales, Ludouici Pij temporibus
 conscriptos, leguntur; ex quibus
 recentiores rerum Venetarum scripto-
 res corrigas.

No-

Chri. Nonum iam imperabat annum Ni- *Nice-*
 Ann. cephorus, cum bellum aduersus Bulga *phori*
 811. ros mouet, quod eius Gentis Rex *bellū*
Theop. Grunus nullis conditionibus redi *cū Bul-*
Cedr. mere, aut auertere potuit: primo dein *garis.*
 impetū victus, castrisque exutus Bar-
 barus, supplex iterum pacem orat in-
 cassum; adeo Nicephorū predæ spes
 improba dementauerat. igitur Rex
 Grunus, desperatione audaciam sti-
 mulante, noctu Græcorum castra ag-
 greditur, ingentique eorum strage *Vinci-*
 edita Nicephorum ipsum obruncat: *tur, ac*
 illius caput conto suffixum ostentui *cadit-*
 diu victis æquè, ac victoribus pepen- *tur.*
 dit. Eius Filius Stauratius vulneribus
 poenè confectus, vix cladem euasit,
 nec duos vltra menses imperauit. quip-
 pè Michaele Curopalata, Viro insi- *Mich.*
 gniter probo, Augusto appellato, Mo *Imp.*
 nasterium ipse ingredi coactus est;
 cuius exemplo Theophania quoque
 Coniux idem vitæ genus amplectitur.
 Ex his qui cladi superstites Romani
 Milites capti ab Hostibus sunt, com-
 plures Christi fidem deserere abnuen-
 tes, martyrum sunt passi.

Memo-
log.
Græc.

At Michael Imperium adeptus, nihil
 prius habuit, quam vt spoliatos à Ni-
 cephoro, aut exilio mulctatos, fortunæ
 pristinae restitueret. Subinde Theo-
 philactum Filium Augustum appella-
 uit, cui & Vxorem ex Caroli Filiabus
 expetijt, missis hac de re, deque fœ-

dere ineundo ad eum Legatis, ad hæc firmandæ, post Politicum rerum statum compositum, Ecclesiarum quoque concordia, Nicephorus Patriarcha prolixas admodum ad Leonem Rom. Pont. literas dedit *ab Authore hic relatas.*

Quod ad res spectat Occidentales ad hunc refertur annus conditum à Carolo Aug. Testamentum de thesauris in pauperes, atque Ecclesias erogandis, cuius pariter exemplum ex Eginardo hic habes. Extremo hoc anno Carolus Augusti Filius natus Maior decedit, huius ac Rotrudis Filiarum maximæ, haud ita pridem extinctæ, Mortem, pius Pater minus fortiter, si animi, qua pollebat, magnitudinem spectes, tulisse dicitur. territus est insuper postremis huius vitæ annis crebris portentiis, quibus proximè instare vitæ exitum cognovit.

Excreuerant, Nicephoro imperante, omnis generis Hæreses, Manichæorum in primis, tum mores improbi, ac licentia vitæ maxima inoleuerat. igitur Michael pius Imperator ad malas segetes luccidendas omnè operâ adhibuit. miturus cum Bulgaris pacè pactum illud ex insita clementia, reiecit, ut fugitiuos eius Gentis, qui ad se confugerant, redderet, quos Rex Barbarus darurus pacem, exigebat. Sanè pius Augustus Episcoporum

ea

Chri.
Ann.
812.
Theop.
Ced. et
Luc.
Sic.

Mich.
probi-
sus.

ea super re, Aulæque Procerum, aliorumque prudentia, ac sanctimonia insignium Virorum sententias, Conuentu habito, experijt, quibus diuersa sententibus, æquiores, at non perindè meliorem sequutus est, suo, ac suorum malo; quod Theophanes Abbas Monasterij Agri, qui hæc ipsa tradit, historiæ Author, atque aduersæ adhærens sententiæ, deplorat.

Theo-
phan.
histori-
cus.

Adhuc annum quidam referunt decantatam illam Caroli Magni cladem ad Rocidâ Vallem, quam, exploratam sequuti veritatem, antè annos amplius triginta contigisse indicauimus.

Clad-
des Rô-
cisual-
lis.

Sup.
ad an.
778.
Chri.
Ann.
813.
Theop.
Cedrè.

Pacis spe omni cum Bulgaris conciliandæ abiecta, bellum recruduit, quo victus Michael proditione, ut quidam tradunt, Leonis Imperio inhiantis, fuga saluti consulere coactus est, tum Leo, Augusti segnitiam incusans, Augustus ipse à legionibus acclamatur. At Michael à ciuili abhorrens bello, Imperij haudquaquam tenax, Principatus insignia vltro Leoni mittit, Monachus ipse effectus.

Leo
Arme-
nus
Imp.
Mi-
chael

Crannus victoria elatus Byzantium usque delatus est; cæterum ipse potiundæ Urbis frustratus, Hadrianopolim recedit, eaque potitus, Manuelem Episcopum Martyrio afficit quem & alij complures ad triumphum sequuti sunt.

Monachus
fit.

Menol
20. l. a.

Hactenus Theophanes historiam est

L 6 pro-phanis

histo- prosequutus, quam ab Anastasio lati-
ria fir- nē redditam constat, multis tamen
nis. præteritis, ac vicissim additis, ut In-
 terpretis nomen vix mereatur. hanc
 perperam Paulo Diacono, qui hoc
 tempore iam decesserat, adscribi, alibi
 lectorem monuimus.

Sup.
ad an.
 774.

Leonis Iam Leo minus se tutū à Michaelē,
tyrān. licet iam Monacho, ratus, dum Byzan-
 tij degeret, ipsum cum Procopia Vxo-
 re, ac Filijs in Protam Insulam relegat:
 insuper Theophilactum, atque Igna-
 tium Filios (ex quibus Ignatius By-
 zantij postea Episcopus fuit) castrari
 iubet.

Caroli interim ad Michaelē Le- *Egi-*
 gati, Byzantium cum venissent, Leo- *nard.*
 nem Imperio potitum inueniunt, à *An-*
 quo excepti, auditique ipsius cum Le- *nal.*
 gatis, ad Carolum vicissim missis, di- *Fræc.*
 mittuntur.

Lud. Quo tempore Aquisgrani Conuen-
Pius tu habito, Ludouicus cognomento
Imp. Pius, Carolo Patre permittente Au-
 gustus appellatur: Bernardus, ex Pi-
 pino Nepos Italiae Regno donatur.
 Exindē eiusdem Caroli studio, qui nō
 tantum Regno, sed Ecclesiæ quoque
 consultum voluit, complura, per vni-

Conci- uersam Galliam, atque Germaniam,
lia plu Concilia celebrantur, quorum decre-
ra. ta saluberrima adhuc exant. *Legē* *Capi-*
Episco insuper ab eodem Carolo, ac Ludo- *tular.*
porum uico filio edita, Episcoporum electio, *lib. 1.*
lectio. quam *c. 84.*

Dist. 63 quam Antecessores Reges inuaserat,
c. 34. aut, ex merito, obtinuerant, libertati
pristinæ restituitur; monendus est,
tamen Lector post huiusmodi quoque
Legem, in Episcopis per libera Cleri
suffragia deligendis, ad tollendas ri-
xas, atque dissidia, Regios Legatos,
qui *Visitatores* dicebantur, adesse, ut
plurimum consueuisse.

Chri. At Leo Augustus, Iconomachus
Ann. repente factus, dirum in Catholicos
814. bellum instituit; qua de re legendus est
Michael, qui res gestas Theodori Stu-
diæ Præceptoris posteris tradidit; ex
quo etiam, quorum fraude hæresim
Augustus haulerit, cognosces. hæc
Sur. 3. ipsa Theostenetus quoque, huius &
April. ipse temporis Author, fusè tradit in
Niceta, quos consulere fas erit.

Leo Ico-
nomach-
us sic

Et ex Leonis indicto in Catholicos
bello acti in exilium sunt Episcopi ei-
dem aduersantes complures, in qui-
bus Nicephorus ipse Patriarcha, cui
Theodorus Melissenus ipsius Augusti
seductor suspectus est cum Niceta Pa-
tricius, Irenes consanguineus. Theo-
dorus Studita, Theophanes Abbas,
quem sæpius laudauimus, Historiæ
Author, ac celebriores, qui que vitæ
splendore, aut sanctitate Viri.

Egin. Hoc ipso anno ineunte qui sæculi
in vii. huius XIV. numeratur, Carolus, iure
Tegã. Magnus appellatus, Aquisgrani
Et alij tur ætatis anno LXXII. ab imper-

Caroli
Mag.
ubius.

*pro Sã
cto à
Gallis
colitur*

rio XIV. Vir bello, ac pace summus, Iustitiæ, Religionis, literarum cultor eximius, quem, virtutum merito, Ecclesia Gallicana sanctorum numero adscripsit. Sanctorum quoque catalogo post annos CLXVI. adscriptum à Paschali Papa ferunt, reique gestæ Diploma Aquisgrani adhuc seruari. cæterum, quod Is haud legitimus Pontifex fuerit, adscriptio huiusmodi à Romana Ecclesia haud quaquã recepta est, cum tamen nec damnata illa sit, nec pius Gallorum cultus improbatus.

*Ludo-
uici
pietas.*

Nuncio de Patris obitu accepto, Ludouicus, qui in Aquitania erat; Aquisgranum venit; inuentosque inibi thesauros in pauperes profudit, argentea dumtaxat tabula, paterni amoris monumento, sibi relicta; eius nihilominus, precio, quasi alienæ rei, persoluto. tum, Augustus antea, à Patre, ut diximus, appellatus, Imperij regimen, nemine non probante, suscepit.

*Roma-
ni Leo-
ni Pa-
pa in-
festi.*

At factiosi Romæ, Cives Caroli Christi morte præsidio destitutum Leonem Ann. 815. rati, insidijs illum vndique appetunt, Urbem ipsam tumultu, ac cædibus miscunt; quo comperto, Pius Augustus, Bernardum Pipini Fratris Filium Romam destinat, cuius opera, ac Vinigisi Spoletani Ducis res compositæ, Leo Pontifex periculo exemptus est. Leo interim Iconomachus relegatos superioris anno Episcopos, ac Monachos

nachos Byzantium reuocat, reuocatos
quà blanditijs, quà terrore ad perfidiã
adigit: res acta est magno cum Fide-
lium scandalo, ac ruina.

An- Per idem tempus ex Hispanis, qui *Hispa-*
nal. durissimo Sarracenorum iugo preme- *ni in*
Fræc. rentur, complures, patria, ac bonis *Galliã*
omnibus relictis, Galliam incolendam *mi-*
petunt. His Pius Augustus non agros *grant.*
tantum, domosque tribuit, sed tribu-
torum quoque immunitatem conce-
dit. tum, exercitu in Nortmannos mis-
so, obsidibus ab eis receptis, incruen-
ta victoria potitus est.

Chri. Ad sequentem annũ spectat Theo-
Ann. phanis, non eius, qui historiam con-
816. scripsit, sed alterius æquè insignis Vi-
ri, ac Monachorũ Præfecti, post bien-
nij carcerem in Insulam deportatio.

Theodori quoque Studitæ repetita
verbera, ac diutini carceris incom-
moda non ferenda, quo dum detine-
retur, totus fuit in Fidelibus per Epi-
stolas ad constantiam hortandis; vt
mirum planè sit ducentas amplius,
persequutionis tempore, ab eo con-
Theod. scriptas reperiri. Illud quoque me-
l. 2. ep. moratu dignum, dum Episcopi, alij-
59. & que sacerdotalis ordinis Viri, ac Coe-
182. nobiorum Præpositi, Ecclesiæ veluti
columnæ, corruunt, Foeminæ sexu
fragiles inconcussæ manent. triginta
sanè Moniales hoc tempore, eaque
ex causa, & verbera, & carcerem per-
tulere.

mulere. in his Maria Augusta, quam, ob
Theodotem Pellicem, à Constantino
Irenes Filio pulsam, inter sacratas Deo
Virgines receptam diximus, exilium
quoque perpeffa est.

Leonis Moritur hoc eodem anno Leo Pon-
PP. obi tificex, cum annos sedisset amplius XX.
tus. huius decreto factum tradunt, vt Epi-
scopalis Hirienfis Sedes, in Hispania,
Compostellam, Alfonso Rege adni-
tète, trāsferretur, quod, per idem tem-

S. Iaco pus, Iacobi Apostoli, qui Maior est
bi Ap. dictus, sacrae ibidem reliquiæ sint re-
reli- pertæ.

quia Collata porrò à Leone Templis do-
inueta maria penè innumera nosse si quis cu-
steph. pit, Anastasum ea ad tædium vsque
V. Pa recensentem consulat.

Galliã Leoni Stephanus subrogatur, qui *Anast.*
petit. huius nominis V. numeratur. quamvis *Tegã.*
Ludo. alij quæ tum, ex his, quæ alibi tradidi- *in vit.*
in eũ mus, dicendum censeant. Hic sub *Auth.*
obse ipsum Pontificatus exordium in Gal- *vit. Lu*
quium liam ad Ludouicũ profectus, exceptus *dou.*
ab eo est honore, ex Aui, ac Patris in-
stituto, maximo, quippè illum religio-
sus Princeps non tam maiestatis me-
mor, quam pietatis, à Bernardo Rege
deductum, vt primum adspexit, equo
desiliens, ter humi prostratus, venera-
tus est. Antequam Italiam repeteret
Stephanus Ludouicum ritè inunctum
eum Irmingarda Coniuge solemn-
ni pompa inaugurauit.

Sub-

Subindè cum iam Pontifex recessisset, ex pio Caroli instituto, Concilium Aquilgrani est celebratum. *Synod. Aquilgrani*

Chri. Vix Romam peruenerat Stephanus, cum, morbo correptus, obiit septimum vix Pontificatus mensem egres-
Ann. 817. sus; cui statim (nam biduum tantum intercessit) miro omnium consensu, Paschalis sublegitur; à quo Legati, ex more, ad Augustum missi, implorati sponfionem patrocini] ex eo referunt, qui hoc ipso tempore, dum sacris, in Templo peractis Regiam sublicio re-
Anast. petit Ponte, eo collapso, luxatis, attritisque membris, vitæ periculum adiit; mortalitatis proindè admonitus, imminente veluti morte, testamento condito, Lotharium Filium natu maximum Imperij, ac Francici Regni hæredem instituit: Pipino Aquitaniam, Ludouico Germaniam legat. Subindè, *Regnæ Filijs parti-*

Synod. Aquilgrani. paternum zelum æmulatus, Conciliū quo tum alia memoria, ac commendatione digna prestitit, tum Paternam, *Lud. in Rō.* Auitamque in Rom. Ecclesiam Donationem sanxit, ac Synodi Patrum Aulæque Procerum manu subscriptum Diploma Paschali Papæ transmisit, *Eccl. dona-* cuius exemplum ex Vaticanis monu-

tio. Ego mentis Author huc affert à Gratiano *Lud.* non integrum recitatum.

dist. 63 Bernardus interim Italiæ Rex, prouorum hominū adulatione corruptus, à Pa- *Ber-* *nard.* *Lud.* *belli.*

à Patruo desciscens, Franciæ illum Regno exuere armis parat. Sed impium bellum non meliore Fortuna, quam consilio gestum ab eo est. antè pugnam infaelix Rex, non tam hostiū copijs, quam sceleris conscientia ter- ritus, deditionem fecit: illum igitur Augustus capite à Iudicibus damnatum, gladio exemptum, luminibus orbari sat habuit: huiusmodi post infortunium, triduo, non amplius, super- fuit, seu doloris acerbitate extinctus, seu mœrore animi mortem accersuit. mortis nuncio ad Augustum perlato, poenituisse illum facti tradunt, ac cri- men, qualecumque, Episcoporum Iu- dicio expiasse. Bernardi Rrgis defe- ctione, præter alios multos, etiam sacerdotalis ordinis Viros, ipsius quo- que Augusti Fratres illegitimi Drogo, Theodoricus, atque Vgo, veluti con- tagione afflati, carceri addicti vitæ discrimen, seueritate Iudicium adi- uere.

Missæ hoc tempore Legatio est à *Tegã.* Leone Aug. ad Ludouicum de vtrius- *in reb.* que Imperij finibus apud Dalmatiam *gest.* regundis. *Lud.*

Sub idem ferè tempus clarissimus Fidei propugnator Theodorus Studita suo, ac aliorum Confessorum nomine literas ad Paschalem, atque ad Orien- tis Patriarchas dedit, *quarum exem- plum apud Authorem hic require,* qui

Chri. qui sequenti quoque anno alteras ad
Ann. Paschalem datas, tum ad omnes ubi-
818. què Fideles recitat.

Gliscente apud Orientem in Ca-
tholicos bello, extores pro Fide Mo-
nachi complures Romam confuge-
rant; his Paschalis Pontifex, ne incer-
tis vagari sedibus cogerentur, extru-
ctum, ad D. Praxedis sacram ædem,
Monasterium contulit, cum interim
ad Cassinense quoque Coenobium,
veluti ad Christianæ libertatis Asylum,
accessus vndique esset frequētissimus.

Chri. Sæculi anno vndeuigesimo Ludo-
Ann. vicus vnum, atque alterum Conuen-
819. tum habuit. Extincta autem superiori
anno Augusta Coniuge, iuditâ Huelfi,
apud Bauariam, Comitis Filiam ducit.

D. a.
plex
Synod.

Quo item anno eximius Aclera,
Theodorus Studita immaniter iterum
cæsus, carcerem mutat Smirnam tran-
satus.

Chri. Nouissimus Leonis annus subit,
Ann. Catholicis idem, apud orientem, acer-
820. bissimus, qui veluti decumanus flu-
ctus, rectam inibi Fidem propemodū
mersit. At dum maximè procella de-
sæuiret, serenitas inopinatò illuxit,
mira quadam Dei prouidentia Tyran-
no sublato.

Ignat. Aderat Christi Domini natalis dies, Leonis
in vit. quo Is Michael-em maiestatis reum Imp.
Tara/ supplicio erat affecturus, cum, Augu interia
Cedrē. sta deprecante, ac festi diei religio- tus mi
nem rus.

nem obijciente, poenam distulit, quæ in ipsum vertit; quippè Michael, eo in discrimine constitutus, consilium è recipit salutare. coniurationis participes monet ipsorum se nomina delaturum, ni sibi præsto actutum sint. Hi, nocte intempesta Templum ingressi, fidas sub vestibus ferentes Symphoniæ sese immilcent, Leonem sacrae noctis peruigilium peracturum Templum ingressum confodiunt. tum, ita, ut erant, cruentati, Michaellem adhuc

Mi. compeditum (clavis quippè compeditum apud Leonem erat) Augustum *Balbus* appellant.

Imp. Dum hæc apud Orientem peraguntur, Sarraceni Classe in Siciliam delati, Panormum expugnant. Annonæ caritas, ac pestilentia Galliam vexant, ac funeribus exhauriunt.

S. Mar Per idem tempus Alexandria, atque *ci Cor-* aded Ægypto vniuersa Sarracenis *pus Ve* rente, D. Marci corpus iacebat ea in *netias* Vrbe inglorium; quo factum, ut Veneti *trāsfer* Mercatores Venetias illud trāsferrent. *tur.* *rem gestam, ex Vaticanis erutam monumentis, fusè hic Author recenset.*

S. Caci Nec ita multo post Cæciliæ quoq. *lia Cor* Virginis Sac. Reliquiæ. à Paschali *pus in-* fossæ, decentiori loco, Virginis Tem- *uenti.* plo instaurato, collocantur. id quoque ex Anastasio Author accurate refert, tum de nouissimè eodem Sac. corpore, dum hac ipsa proderet, reperto

Parali

Chri.
Ann.
821.

Pauli Cardinalis Sfondrati opera ocu-
latus ipse testis sermonem instituit.

ad an. qua de re & nos, qui Epithomen hanc
232. scribimus, dum de Virginis Martyrio
ageremus, opportunè alibi meminimus.

In vit. Hæc inter nouus Augustus extor
Th. res Fidei causa Episcopos, ac Mona-
Stud. chos edicto reuocat: Fidei libertatem
his, alijsque omnibus, Hæreticus ipse
Iconomachus, indulget.

Fidei
liber-
tas.

Chri. Sequenti anno à Thoma Tyranno,
Ann. qui Leone Imperante Armeniam in-
822. uaserat, Byzantium obsidetur. Hic ob-
Cedrè. scurissimis ortus parentibus poenæ
metu, quam scelere fuerat promeritus,
ad Sarracenos profugerat, abiurataq.
Christiana Religione, viginti amplius
apud eos annis fuerat; exindè Con-
stantinum Irenes Filium se esse menti-
tus, Leoni ut diximus, negotium fa-
ffere instituit; tum hoc anno Michae-
lem terra, marique obsidere non est
veritus, à quo tamen, Bulgarorum vi-
ribus, adiuto, victus, captusque, ma-
nibus pedibusq. mutilatus, lento sup-
plicio affectus est.

Quo tempore Sarraceni, qui in
Hispania regnabant, Classe in Cretana
Insulam delati, ea nullo negotio, po-
tuntur, utque tutari eam possint, Vr-
bem munito extruunt loco Candace
appellato; quo Insula deinceps Can-
dax, corruptoque indè vocabulo,
Candia est dicta.

Candia
unde
dicta.

At

At Ludouicus, ex inflicto conscientia vulnere, ob affectum supplicio Nepotem supplicem, vexatosque infantes, vt postea comperit, Fratres, acerbius in dies dolens, lenire illud alia ratione haud valens, frequentiori Conuentu habito, publicè expiationē

Lotha. agere sustinuit; tum demum Lothariū
rius Filium Romam ad Paschalem missum,
Imp. solemnī ab eo ritu coronari expetijt.
Lueset grassante interim apud Galliam vulga-
prodi- ri lue, ac prodigijs è cælo maximis
gia. mortales exterrentibus.

Dissidium inter Catholicos, atque Hæreticos cōpositurus Michael, committere vtrosq. publica disputatione optauit; negantibus Catholicis id se absque Patriarcharum placito Iudicij genus subituros, nè causæ diffidere videretur, negotium Theodoro Studitarum Præsidi dedere ea de re Apologiam conscribendi, quod egregiè præstitum ab eo est.

Accidit inter hæc, vt Basilius Leonis Filius qui, ex virilium exsecutione à Michaele imperata, vocem amiserat, ad Gregorij Nazianzeni statuam, supplex, eam receperit; ex quo, hæresi abiurata, Catholicam fidem amplexus est, cuius exemplum sequuta Theodora eiusdem Mater, quod ex Viro hauserat impietatis venenum, vomuit.

Pasch. Exindè Paschalis Pont. cum octauū
obitus. Pontificatus annum attigisset vita
 fun- Ann.
 814.

fungitur . huius in pauperes, ac Tem-
Anast. plorum ornatum largitiones, *Anasta-*
in Pa- sius cumulat. Quatriduo post Pascha-
sch. & lis obitum elapso, Eugenius legitur, *Euge-*
Eug. hoc nomine II. cæterum, obnitenti- *nus II*
 bus ex Rom. Ciuibus factiosis qui-
 busdam, turbæ indè exortæ, non
 ante Lotharij in Urbem aduentum, *Lotha-*
 compositæ, sedatique tumultus sunt. *rius Ro*

Chri. Ciuili perfunctus bello Michael, *ma.*
Ann. 825.

An- vna cum Theophilo Filio Collega,
nal. haud ita pridem assumpto, Legatos de
Fræc. pace mittit in Galliam, atque inde
 Romam regijs com donis in Aposto-
 lorum Principis Basilicam inferendis.
 profecti Romam cum Græcis, Galli
 quoque Legati sunt à Ludouico; qui-
 bus in Galliam postea reuersis, Euge-
 nij permissu Collatio est habita Viro- *Colla-*
 rum, qui præstare cæteris doctrina vi- *tio de*
 derentur. actum ea in Collatione est *cultus*
 de sacrarum imaginum cultu, quod *Imag.*
 Michaelis Legati expetierant de re-
 bus porro in ea gestis nulla apud ve-
 teres mentio reperitur, erubescenti-
 bus fortasse Gallis ea prodere, quæ
 veterem ipsorum pietatem, ac Reli-
 gionis cultum macularent. inuentus
 est tamen nuper nescio quis ex No-
 uatoribus, qui Conuentus illius Acta
 (vndè eruta nequaquã tradens) Franc-
 fordix cusa in lucem edidit. vtrumq.
 se res habeat, quam nihil ea editione,
 qui libellum illum edidit, profecerit,

ex illius lectione vnusquisque facile animaduertet. porro qua hac de re *Author* huc congerat, non erit ociosum exquirere.

Tertio Pontificatus anno Eugenius *Chri.* *Synod.* Synodum Romæ cogit Episcoporum *Ann.* *Roma.* Italicorum LXIII. quorum nomina, 826. *tum decretorum indicem apud Au-* *thorem habes.* Eugenij porro Decreta aliquot à Gratiano diuersis sub titulis referuntur, quorum non nulla ad Eugenium III. spectant.

S. Seba Per idem tempus sanctorum Mar- *An-*
iani tyrum Sebastiani, Marcellini, ac Petri *nal.*
& alia reliquæ Roma in Galliam translata *Fræc.*
reliq sunt: tum Synodus à Ludouico Aug. *Auth.*
Synod. apud Ingelheim celebrata est, auditi- *vit. Lu*
Ingel. que tum aliorum, tum Eugenij Legati. *donic.*
He- Hoc item anno Rex Danorum He- *Ado*
riald. rialdus vna cum Coniuge, ac popula- *Viem.*
Dan. ribus compluribus Moguntia sacro
Rex. Baptismate initiatur.

Studi- Apud Orientem porro hoc ipso
ta obi- tempore moritur magnus ille Theo-
rus. dorus Studita, quo Regum Censore
acerrimo sublato impune licuit Mi-
chaeli Augusto sacrilegis Nuptijs sa- *Chri.*
cratam Deo Virginem Euphrosynam *Ann.*
Constantini Filiam sibi sociare. cuius *827.*
exemplo Eugenius quidam, qui apud
Siciliam ordines ducebat, & ipse san-
ctimonialis Virginis amore captus, il-
lam ex Coenobio extraxit obnitentem. rem Virginis Fratres ad Michael-
lem

lem deferunt . Is, eadem quamuis pi-
ce inquinatus , Sicularum turbas ve-
ritus, poenam in Raptorem statuit, ad
quam dum ab Insulæ Præfecto postu-
latur , cum copijs , quibus præerat ,
Africam petit , Romaniq. Cæsaris no-
mine assumpto, Sarracenos in Siciliam *Sarra-*
intulit , qui haud ita multò post Cala- *cenis.*
bria quoque potiti sunt, magno Italiæ
malo . Sacrilegus porrò Eugenius cum
Imperio vitam statim amisit , apud Si-
racufas trucidatus .

Subindè Eugenius Pontifex quarto *Euge-*
Pontificatus anno moritur , cui altero *nij Pa-*
statim die , miro omnium consensu , *pe obin-*
plausuq. Valentinus sublegitur men- *rus.*
struus Pontifex, cui rursus post triduū *Valen-*
ab eius obitu, Gregorius IV. hoc no- *tinus*
mine subrogatur, à quo, sub ipsa Pon- *succe-*
tificatus initia , Gregorij Magni cor- *dit; hu-*
pus exhumatum, decentiori conditum *ic Gre-*
est loco ; anno quam mortem obierat *gorius*
amplius ducentesimo . *IV.*

Chri. Sæculi anno duodetrigesimo Pius *Grego-*
Ann. Imperator , Regni cladibus auerten- *M. cor-*
828. dis , ac criminibus expiandis , tridui *pusex.*
ieiunium , Conuentusque Episcopo- *humæ-*
rum , quatuor Parisijs, Tolosæ , Lug- *tum.*
duni, ac Moguntiaë indici curat .

Chri. Gregorius post hæc D. Marci instau- *Grego-*
Ann. ratum à se Templum Romæ , illatis *rij ope-*
829. Hermetis Martyris sacris reliquijs, ac *ra.*

Anast. magni precij donarijs attributis , mi-
in Gre rum in modum locupletauit . Ostia

gor. M quo-

Chri.
Ann.
326.

An-
al.
Fræc.
14th.
vit. La
lonic.
do
ien.

Chri.
nn.
27.

quoque Tiberina, aduersus Sarracenos Pyratiam exercentes, muniit, ac

Grego- Gregoriopolim vocari deinceps iussit: riopo- suburbium quoque ad D. Petri Basili- Sigeb. ann. Fra. lis. cam muro claudere instituit; quod Chr. inf. an.

Vrbs absoluit, à quo locus *Vrbs Leonina ann. 848.*

Leoni- est appellatus. 848. Io: Cuius

na. Michael interim, cum annos impe- ropal. Zon.

chae- rasset prope IX. dissenteriae correptus Cedri.

lis Im- Filius capessit; qui liberas Imperii ha- Cedri.

per. o- benas nactus, bellum omnium asper- Chri.

bitus. rimum in sacrarum imaginum cultu- Ann.

Theo- res indixit, ex quo rectae, apud Orien- 830.

ph. suc- tem, Fidei clades maxima illata est.

cedit. Quo tempore coniuratio in Ludo-

Coniu- uicum multiplex à Filijs, Regniq. Pro-

ratio- ceribus, detecta, in maximas Pium

in Lu- Augustum curas coniecit. Cæterum Chri.

don. his quantumuis implicitus, totus erat Ann.

in rebus Sacris meditandis, exquiren- 831.

disq. itaque hoc ipso tempore sacras

Antiphonas, per Amalarium Virum Amal. c. 58.

æquè pium, ac doctum, in vnum con-

geri, summa cū pietatis laude curauit.

Theo- At Theodora Augusta, quod sacras Io: Cuius

dora- Imagines occultè coleret, ad Theo- rop. Ce

Aug. philum Virum delata, illū, ea de causa, dr.

astus. furore percitum, callida tergiuersa-

tione elusit, placauitq. speculo se cum

Ancillis intentam dictitans, redditaq.

è speculo imagines suspicionem haud

dubiè Delatori ingressisse.

Gal-

Chri. Gallia interim mirum in modum flu- *Turba*
Ann. etuabat. Pipinus Augusti Patris iussu *apud*
832. in carcerem coniectus, suorum ope *Galliã*
annal. ra, inde eripitur; ea de causa ipse Re-
Fræc. gnum Lothario, ac Carolo Fratribus
adiudicatur.

Chri. At Pius Augustus, Regni adiectio-
Ann. ne, ita Lotharium non est demeritus,
833. ut ipsum quoque expertus sit hostem,
qui Nouercæ Iuditæ, eiusque Filio
Carolo infensus, à Pipini, ac Ludouici
Fratrum partibus in Patrè stare maluit.

Domesticū vt sedaret bellum Gre-
gorius Pontifex, in Galliam proficisci-
tur. cæterum ad Filiorum, ac Patris ca-
stra vltro, citroq. comeans, ita nō pro-
fecit, vt, ab vtrisque in suspicionem
adductus, re infecta Urbem repetere
coactus fuerit.

Tum vero incoelix Pater suorū pro- *Lud.*
ditione, Episcopis quoque nonnullis, *Imp.*
Rhemenſi in primis, adnitentibus, ac *exau-*
publicam criminum expiationem ei- *torat-*
dem iterum indicentibus, in Filiorum *tur.*
potestatem venit, ab hisque, per sum-
mam iniuriam, in ordinem redigitur.

Hoc ipso tempore Legati à Theo-
philo ad Ludouicum missi, à Lothario
excepti, lugubris Tragœdię spectato-
res fuere, non diu apud illum morati.

Chri. Haud tamen ita multo post miro *Resti-*
Ann. Procerum, ac Populi in deiectum stu- *tuitur.*
834. dio, Ludouicus restituitur, Filijs con-
trà obniti non audētibus, qui ab opti-

mo Parente, præteritorum memoria abolita, in gratiam recepti, in Regnū quisque suum dimissi sunt.

Mar- Hoc eodem anno Hispani Monachi
tyres CC. apud Canadignam, à Sarraceno-
CC. in rum Rege Zafnam, martyrio affecti
Hisp. sunt.

Metbo Dum interim Theophilus Græcus
dus. Imp. dira in Catholicos supplicia de-
cerneret. in his Methodius eximius
doctrina, ac sanctimonia Vir, ac mul-
tiplici corona illustris, qui sub Leone,
ac Michaelē certamen subierat, quiq.
postea Regiæ Urbis Antistes fuit, Ty-
ranni iussu diris quæstionibus admo-
tus, sepulchro viuis conditus, ibidem
ad illius vsque obitum perstitit.

Syno- Altero, à Ludouici restitutione, an- *Chri.*
dus. no frequentissimus Episcoporum Con- *Ann.*
uentus, apud Theodonis Villam, cele- *835.*
bratur, vbi Ebbo Rhemenfis Episco- *annal.*
pus, qui depositionis illius Author fue- *Fræc.*
rat, Collegis suadentibus, ipse se Epi- *Auth.*
scopatu abdicat. de his, qui in Italiam *Vit.*
secesserant, quod ad Sedis Apostolicæ *Lud.*
Iudicium confugisse dicerentur, nihil
decernitur, reliquis vim, metumque,
ab Augusti Filijs, causantibus, venia
conceditur.

Conuentu indè soluto, ex itinere *Sigeb.*
Augustus Andegauum accessit. erat *Chr.*
Theo. ea in Vrbe carceri dudum mancipa *Grant.*
Abb. tus Theodulfus Abbas Floriacensis, *hist.*
Floria quod Bernardi Regis defectionis par- *Sax. l.*
ensis. ticeps *l. c. 87.*

ticeps fuisse; Is poeticæ facultatis, pro temporum conditione, satis gnarus, eo in ocio, præter alia, Hymnum concinnaerat ad Palmarum diem in Ecclesia occinendum accomodatum; illum itaque, è carceris fenestra, in Augusti prætereuntis aures recitat, quo mirificè ille delectatus, Theodulfum carcere eximit, mox non tam artis merito, quam probitatis, Aurelianensi Ecclesiæ præfici curat. *Extat Hymnus ab Auctore hic relatus unà cum prolixiori eiusdem Theodulfi Epistola ad Aurelianensem Clerum saluberrimis referta præceptionibus omnino legèda.*

*Curo-
pal.
Zon.
Cedrè.* Mortuo interim Theodoto Castiteno Byzatijs Patriarcha leonomacho, Ioannes huius nominis VI. eandem Pestilentiæ Catedram conscendit, illam à Theophilo, cuius Pedagogus fuerat, impietatis præmium, consequutus.

Per idem tempus Theodorus, ac Theophanes Fratres, Christi Athletæ, ex Insula, apud quam biennium exulabant, Tyranni iussu iterum ad certamen euocantur cum blanditijs tentati, ire in Augusti sententiam abnissent, *In sine-
tū sup-
plicio.* flagellis penè ad mortem cæsi, inscriptique vultus, exilio iterum mulctantur. Scripserat Christodulus nescio quis in piorum Fratrum dedecus Iambos XII. (Augustum ipsum eos scripsisse quidam tradunt) hos in Martyrum vultu, in-

Chri.
Ann.
35.
annal.
Fræc.
Auth.
7it.
Lud.
Sigeb.
Chr.
Grant.
bist.
Sax.
c. 87.

fuero supplicij genere, candenti ferro
inscribi Tyrannus iubet. extant Iambi
ab iisdem, qui hæc tradunt, Scripto-
ribus relati, *ab Authore quoque hic
descripti.*

Festū Hoc eodem anno Gregorij Papæ
omniū monitu, Franchi Sanctorum omnium
Sæcto- Festum Diem, ex Bonifacij præscri-
rum. pto celebrari Romæ ceptum, dein-
ceps recolendum instituunt.

Lotharius interim, Gregorio Pont. Chri.
infensus, Romanæ Ecclesiæ ditiones, Ann.
quas Italiæ Regnum à Patre adeptus, 836.
ex auito instituto, in tutelam suscepe- *Auth.*
rat, diripi impunè à suis patiebatur. ea *Vit.*
de causa Ludouicus Pater mirum in *Ludo.*
modum commotus, Legatos ad Filiū,
ac Gregorium mittit, quorum opera
Lotharius ab incepto desistit, ac, patre
Ludo- superstito, utcumque quieuit. Ludo-
uici Vi- uici pietatem respexisse Deus visus
etoria. est, qui duplicem ei victoriam, eamq.
incruentam, hoc ipso tempore, de
Britonibus, deq. Nortmannis, tribuit.

Synod. Sub eiusdem anni initium Conci-
Aquis- lium Aquisgrani celebratum est, expo-
grani. sitaque in eo est quærela aduersus Pi-
num Regem, quod is Ecclesiarum bo-
na inuasisset. eam ob rem ab Augusto
Patre, ac Synodi Episcopis monitus,
oblata reddere haud est cunctatus.
Insuper Augustus ipse, tribus cum

Synod. Filijs, celebratæ hoc eodem anno
Lugd. Lugduni Synodo, interesse non est
gra-

grauatus; adeò totus erat in sacris ministerijs obeundis.

Chri. Sed & sequenti anno apud Carisia- Et Ca-
Ann. cum Conuentum alium celebrari pla- rificaci
837. cuit, vbi Augustus idem Carolum Fi-
lium pubertatem egressum solemnii ri-
tu, ense accinctum, Regio Diademate
insigniuit. cæterum dirus eum Come-
ta haud mediocriter terruit, ad pieta-
tis autem opera propensum, acrius
incitauit.

Chri. Pipino postmodũ vita functo Aqui-
Ann. taniæ Regnum Carolo Filiorum natu
838. minimo ex Augusti Patris indulgentia
cessit, Pipino illius Filio cognomine
inofficiosè præterito; quo factum, vt
Chri. Aquitani seditionem mouerint, quæ
Ann. tamen actutum compressa est. Lud. Lud.
839. uicus quoque Germaniæ Rex in aper- filij in
tam perduellionem aduersus Patrem Lud.
erupit; paternis tamen armis territus, Aug.
culpa agnita, veniam haud ægrè im- ribel-
petrauit. lio.

Nec Reges tantum, sed etiam Epi-
scopos hoc tempore transfuersos egit
æmulatio. itaque Aldricus Coenoma-
nensis, calumniam à comprouinciali-
bus passus, Gregorij opem implorare
opus habuit, qui eam ob causam pro-
lixiorum Epistolam ad omnes vbique
Episcopos dedit, ex qua multa in
suum Decretum Gratianus intulit.

Per idem tempus Synodus apud Synod.
Cabillonem celebratur. Cabil-

M 4 Qua- lonensis.

Quadragesimo sæculi anno, iterata Chri.

Lud. Ludouici Regis rebellio, Augustum Ann.
Augu. Patrem ad mortem adegit, quam in- 840.
sti obi- sueta Solis defectio prænucciasse visa
sus. est. Augusti obitum, Filiorum de Pa-
 ternis Regnis certamen excepit, Lo-
 thario in primis Monarchiã affectante.

S. Bar- Hoc eodem anno Bartolomei Apo-
zolo- stol. sacras reliquias, ex Lipari Insula,
mei Beneuentum translatas ferunt.

Reli- Sequenti verò, qui Theophili impij Chri.
quia. Iconoclastæ postremus fuit; Vir ad- Ann.
 mirabilis Ioannicius de reddenda pro- 841.
 pediem, Tyranni morte, Ecclesiæ Pa-
 ce responsum diuinitus accepit. qua
 de rē spe iam omni destitutos Ortho-
 doxos solatus est. illud quoque tra- *Curo-*
 dunt, cum ex fatidica quadam Mu- *pal.*
 liercula Tyrannus accepisset sacras
 Imagines honorem pristinum rece-
 pturas; tum, post Michaelem Filium,
 Martinatorum Genus regnaturum,
 Theodoram Coniugem diro Sacra-
 mento adegisse, vt sponderet nunquã
 se Idolorum, vt vocabat, cultum per-
 missuram. exinde Martinatium per-
 carum sibi hominem detondendum,
 ac Monachum instituendum curasse.

Theo- Ad hæc Theophilus, bello à Sarrace-
philus nis peritus, prælio inito, victus, vix
à Sar- fuga elapsus est, Ducum præcipuis ca-
racc- ptiuis relictis, qui & Fidei tenacissimi,
nis vi- martyrij palmam adepti sunt. Victores
sus. exindè Barbari Armeniam populati,

Ar-

Armorium excindunt. igitur Theophi- *Theo-*
lus, deletæ mærore Patriæ lethalem in *phili*
morbum incidit, à quo instantis anni *Imp.*
initio ablumptus est. *obitus.*

Flagrante interim, ciuili bello, Gal- *Ciuile*
lia, Ludouicus, ac Carolus cum Lotha- *Fran-*
rio Fratres dolis agente crebris Lega- *corum*
tionibus frustra ad pacē inuitato, ma- *bellum*
nus conferere coguntur inuiti. collatis
signis, Lotharius vincitur, ac turpem *Lotha-*
in fugam conijcitur. Rerū tum gesta *rius*

Lib. 3. rum historiam scripsit Nithardus Fran- *vinci-*
corum nobilissimus Caroli Magni, ex *tur.*

Berta Flia, Nepos haud degener, quē
consulere ociosus lector poterit. Hic *Victo-*
Victores Fratres à pietate, in venia- *rū mon-*
captiuis, mortuis hostibus sepultura, *dera-*
impertienda, mirum in modum com- *tio.*

mendat: Concilium insuper Episco-
porum coegisse eos tradit, vt, disquisi-
tione habita, peruiderent, an eo in bel-
lo aliquid peccatum fuisset, quò ex-
piari crimen posset; edictumque, vt
qui ex odio, aut inani gloria, aliaue
ex non recta Iustitiæ causa, arma admi-
nistrasse conscijs sibi essent, secreto
peccati expiationem peragerent, qua
de causa tridui ieiuniū vniuerso exer-
citui indictum est. tantum Paterna
apud pios Fratres institutio, Regum,
apud bene moratam gentem, exem-
plum, valuit.

Chri. At Lotharius resumptis vtcumque
Ann. viribus, dum belli aleam subire iterum

842.

M 5 pa

parat, suorum consternatione militum, Hostium contra alacritate cognita, non castra modò, sed Regnum ipsum turpiter deserit, quod iure belli ad Fratres deuolutum, non ante Episcoporum sententiam, causæque cognitionem, ac ritè ab his factam adiudicationem, receptum est. Nitardus idem qui tunc adfuit, Author est coactos ea de causa

Synodus Aquigrani Antistites antequam Victo-
ribus ribus Fratribus Deuicti Regnum tra-
derent derent, illos interrogasse, vtrum per
uestigia uestigia eiectionis Fratris, an ex Dei præ-
scripto scripto illud essent administraturi; re-
spondentibus spondentibus illis omnia se ex Dei vo-
luntate luntate, eo adiuuante, gesturos, tum
demum demum Episcopos ad Victores Reges
diuinum diuinum veluti Oraculum edentes, con-
uersos uersos, in hæc ipsa verba sententiam
protulisse. protulisse. *Authoritate diuina, ut illud*
suscipiatis, & secundum Dei voluntatem
illud regatis, monemus, hortamur,
atque precipimus. atque precipimus. His aures arrigant
 Politici Nouatores, qui Rom. Pontif.
 licuisse negant Franciæ Regnum ab
 Hilderico stupido Rege in Pipinum
 transferre, cum videant Episcopos Re-
 gum Iudices sedentes, ac hæredita-
 rio iure possessa Regna, pro imperio,
 transferentes. Eiusmodi porrò senten-
 tiam executioni fuisse traditam idem
 Author testatur; qui se cum alijs ad
 diuisionem inter Fratres peragendam
 interfuisse scribit.

Quem

Curo-
pal.

Quem sub anni huius initium Theo-
philum decessisse diximus, ante obitū,
malo doctū, respuisse, sacrarumq. Ima-
ginū cultum recepisse tradunt. vtcun-
que, & si perfidiam, sæuitiam certè nō
abiecit; quippè iam iam animam exha- *Theo-*
laturus, Herodes alter, Theophobum *phili*
affectati Imperij leui ex suspicione *sæui-*
Reum, supplicio affici actutum iussit, *tia.*
eiusque caput ad se deferri, quo manu
præhenso extremum hoc loquutus di-
citur; *nec ego Theophilus, nec tu Theo-*
phobus deinceps eris. Eius morte Im-
perium ad Michaelē Filium defertur,
quod tamen, dum his pubesceret à
Theodora Matre, virili Foemina, admi-
nistratur; Manuele quoque, ac Theo-
ctisto in Augusti Pueri tutelam voca- *Syno-*
tis, quorum ope, atque opera, *odus By*
Byzantij coacta, Sacrarum cultus ima- *zātij.*
ginum est restitutus; Ioannes Hæreti- *Me-*
cus Patriarcha, Methodio, antea extu- *tho-*
mulato, eidem subrogato, deturbatus *dus.*
est. Igitur vt primum Methodius Con-
stantinopolitanæ Ecclesiæ clauum ex
Hæreticorū auulsum manibus susce-
pit moderandum, ad reuocandos, su-
scipiendosq. lapsos animum adiecit.
cæterū ne Ecclesiastica vilesceret di-
sciplina, eosdem pro ætatis, ac culpæ
varietate, diuersæ subijci censuræ vo-
luit, sanctione hac de re edita, *cuius*
exemplum hic habes ab Authore de Hym-
scriptum, qui & sacros Hymnos Epi- ni Epi-
M 6 nicos nicij.

276 *Epit. Annal. Eccles.*

*nicios in sacra huius Victoria memo-
riam Byzantij cani solitos, & qua
soluta etiam oratione recitari post-
modum ad Populum consueuere, ex
veteribus eius Ecclesia monumentis*

*An- eruta, subnectit, scitis non iniscun-
nua la da. constat enim ex eo tempore*

*zitia. Fideles apud Orientem pro gratia-
rum actione solemnes Conuentus
agitasse, deque triumphata Icono-
clastiæ impietate memoriam quot-*

annis, magno cum totius Populi

plausu, reuocasse. Que dein-

ceps Annales prodant se-

quenti libro, Deo

Auspice, refe-

remus.

Libri IX. finis.

A.N.